

Волинський національний університет
імені Лесі Українки
Бібліотека

Серія «Біобібліографія вчених ВНУ ім. Лесі Українки»

БАРАН ВОЛОДИМИР КІНДРАТОВИЧ

ПОКАЖЧИК ВИБРАНИХ ПРАЦЬ

Луцк–2026

УДК 930(477.82)(092)(01)
Б 24

Баран Володимир Кіндратович : покаж. вибраних праць до 70-річчя від дня народж. / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; авт.-упоряд. В. К. Баран ; уклад. І. П. Сидорук ; техн.-ред. О. Г. Єдинак. – Луцьк, 2026. – 80 с. – (Серія «Біобібліографія вчених Волинського національного університету імені Лесі Українки»).

У покажчику зібрано основні праці українського науковця, доктора історичних наук, професора, професора кафедри історії України та археології Волинського національного університету імені Лесі Українки – Володимира Кіндратовича Барана.

Уміщено бібліографію праць науковця, біографічний нарис та фотоілюстрації.

Бібліографічний опис видань оформлено згідно з чинними стандартами.
Для наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів.

Володимир Кіндратович Баран

доктор історичних наук, професор кафедри історії України та археології Волинського національного університету імені Лесі Українки, заслужений діяч науки і техніки України

ЗМІСТ

ВІД УПОРЯДНИКА.....	5
ВІТАННЯ	7
I. ДОСЛІДНИК УКРАЇНСЬКОГО ХХ СТОЛІТТЯ	12
II. ОСНОВНІ ВИБРАНІ ПРАЦІ ПРОФЕСОРА ВОЛОДИМИРА КІНДРАТОВИЧА БАРАНА	18
Монографії.....	18
Розділи в колективних монографіях	19
Публікації в іноземних виданнях	22
Інші наукові публікації.....	23
Рецензії.....	31
III. ХУДОЖНІ ТВОРИ (<i>друкуються під псевдонімом Марк Корда</i>)	33
IV. НАУКОВА ШКОЛА В. К. БАРАНА	37
Алфавітний покажчик назв праць	50
Іменний покажчик співавторів	54
НАУКОВІ СТУПЕНІ І ВЧЕНІ ЗВАННЯ.....	55
ФОТОМИТТЄВОСТІ ЖИТТЄВОГО ШЛЯХУ	57

ВІД УПОРЯДНИКА

Біобібліографічний покажчик присвячено відомому українському науковцю, доктору історичних наук, професору, професору кафедри історії України та археології Волинського національного університету імені Лесі Українки, заслуженому діячу науки і техніки України – Володимирі Кіндратовичу Барану з нагоди його 70-річчя.

Видання містить вітання, біографічний нарис, покажчик основних наукових праць, допоміжний довідковий апарат та фотоілюстрації.

Покажчик основних публікацій професора представлено в другому розділі. Він включає бібліографічні відомості про монографії, розділи в колективних монографіях, публікації в іноземних виданнях, інші наукові праці та рецензії. Науковий доробок історика в цьому виданні складається з понад 100 публікацій навчальної та історичної тематики. Представлені матеріали висвітлюють його багаторічну наукову діяльність.

Третій розділ біобібліографічного покажчика відкриває читачеві особливу, творчу особистість відомого вченого-історика. Володимир Кіндратович, чиє ім'я в наукових колах асоціюється з фундаментальними дослідженнями з новітньої історії України, виступає в літературному просторі під творчим псевдонімом Марк Корда. Художня проза Марка Корди – це не просто зміна жанру, а органічне продовження інтелектуальних пошуків автора. Його романи, повісті та оповідання поєднують у собі динамізм гостросюжетної прози, кримінальної інтриги та глибоких філософських роздумів про людську природу, справедливість, владу та фатум.

Четвертий розділ репрезентує надзвичайно важливу, хоча часом і менш помітну для широкого загалу, сферу діяльності професора Володимира Кіндратовича Барана – його багаторічну працю у ролі наукового редактора, упорядника та члена редакційних колегій. Наукове редагування для вченого – це не просто технічна підготовка тексту до друку, а передусім вияв високої академічної відповідальності та фахової солідарності.

П'ятий розділ присвячений діяльності однієї з провідних історичних шкіл сучасної України, що сформувалася на базі кафедри історії України та археології ВНУ імені Лесі Українки. Цей науковий осередок продовжує розвивати традиції свого вчителя, збагачуючи українську історіографію новими відкриттями та концептуальними підходами.

У межах розділів бібліографічні описи розміщені в алфавітному порядку, співавтори зазначені в області приміток, після бібліографічного опису документа.

Матеріали в покажчику бібліографуються мовою оригіналу. Усі записи мають наскрізну нумерацію, для зручності пошуку використовується система допоміжного довідкового апарату: іменний покажчик співавторів та алфавітний покажчик праць науковця.

Бібліографічний опис видань та скорочення термінів у покажчику подаються відповідно до чинних стандартів в Україні.

При відборі матеріалу до покажчика використано особистий архів, люб'язно наданий Володимиром Кіндратовичем, джерела та довідковий апарат бібліотеки ВНУ ім. Лесі Українки, електронні фонди Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського та інші інформаційні ресурси. Матеріали, зібрані в покажчику, переважно звірені *de visu*.

Біобібліографічний покажчик із серії «Біобібліографія вчених ВНУ ім. Лесі Українки» підготовлений бібліотекою університету як ґрунтовне джерело для вивчення наукової спадщини відомого історика. Створення такої серії реалізує стратегічну ініціативу адміністрації університету щодо вшанування та популяризації доробку науковців, які формують історію та авторитет нашого закладу. Окрім презентації особистих здобутків вченого, покажчик сприяє налагодженню наукової комунікації, дозволяючи дослідникам оцінити стан розробки актуальних тем та успіхи колег у цій галузі.

ВІТАННЯ

Професору В. К. Барану – 70

Високоповажний Володимире Кіндратовичу! Дорогий Колего!

Колектив Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України щиро вітає Вас, знаного дослідника новітньої історії України із 70-річчям! Зичимо Вам, родині, шановному колективу кафедри міцного здоров'я, нових здобутків, життєвого оптимізму, віри у нашу Перемогу.

Ми добре пам'ятаємо Ваші перші наукові статті в Інституті, співучасть в написанні «Історії Львова» та інших колективних праць, роботу в нашій спеціалізованій вченій раді. Цінуємо Ваш внесок у дослідження доби тоталітаризму та авторитаризму в Україні; аналіз функціонування центральних органів і місцевих репресивних структур; реконструкцію процесів депортацій українців, поляків та інших народів у середині ХХ століття, їх вплив на розгортання і конфронтацію українського і польського антикомуністичного підпілля; критичний погляд на соціально-економічні та етноконфесійні процеси у республіці, зокрема її західному регіоні тощо. Важливо й те, що колектив кафедри виховав фахових дослідників українсько-польських відносин, знаних педагогів і краєзнавців Волині – Миколу Кучерепу, Анатолія Шваба, Олега Ленартовича, Володимира Пришляка та інших.

Завжди раді підтримати Ваші новаторські плани.

Многая і Благая літ!

Від імені колективу Інституту – **Ігор Соляр, Микола Литвин, Іван Патер, Олександр Луцький, Володимир Петегрич, Дмитро Павлів, Олександра Стасюк, Людмила Батрак, Ольга Кровицька, Михайло Романюк.**

Львів, 2026.

**Десять літ тому я вітав дорогого друга, колегу
Володимира Кіндратовича із славним ювілеєм**

Цих десять літ пролетіли як мить, а з іншого боку – вони склали цілу епоху, епоху великих змін. За цей час ти здобув почесне звання «Заслуженого діяча науки і техніки України». У цьому десятилітті ти із завідувача кафедри трансформувався у відомого письменника, детективами якого захоплюється велике гроно шанувальників твого літературного таланту.

Але цих десять літ були не лише роками перемог, а, на жаль, великих втрат. Відійшла у вічність найдорожча твоя людина – Мама. Царство їй небесне та вічна пам'ять. У це десятиліття війна в Україні перейшла із фази локальної у фазу широкомасштабної, яка завдала багато горя усім нам.

У твій новий чудовий ювілей хочеться згадати про ті прекрасні життєві якості, якими нагородила тебе доля: доброта, невичерпне життєлюбство і прагнення завжди досягати поставленої мети.

Упродовж понад 40-тирічного мого знайомства з доктором історичних наук, професором Володимиром Кіндратовичем Бараном можу стверджувати, що завдяки наполегливій, творчій праці, компетентності, високому професіоналізму, відповідальному ставленню до роботи він здобув шану та повагу серед колег, науковців як в Україні, так і за її межами. Притаманні йому енергія, людяність, відданість справі є гідним прикладом для тих, хто працює поруч.

В його особі гармонійно поєднуються риси організатора, науковця та педагога. Мене особисто вражає твоя поміркованість, діловий хист, далекоглядність та прозорливість керівника. Хочу також відмітити твою доброзичливість і демократизм, незалежність у судженнях, вміння відстоювати свої погляди, шанобливе ставлення до співробітників, уміння створити команду однодумців. Без пишномовності скажу, що ти щирий, надійний і вірний друг, з тобою легко вирішувати проблеми.

В колективі ти створюєш атмосферу творчості, невимушеності, високої педагогічної етики та моралі. Ти наділений мудрістю уникати конфліктів в колективі. Ти був щирий у стосунках з товаришами, друзями, співробітниками. А щирість – це чесність, правдивість і відвертість у вираженні своїх справжніх почуттів, думок та намірів, що йде від серця, без фальші й прихованих мотивів, створюючи автентичні та доброзичливі стосунки. Це відсутність суперечності між тим, що людина думає чи відчуває, і тим, що вона говорить чи робить. Зрозумівши, що кафедрою можуть керувати молоді твої колеги, передав віжки у руки енергійного професора Олега Юрійовича Ленартовича. Це твоє рішення підтримали усі члени колективу кафедри. А це значить, що ти поступив щиро, що ми одностудійці.

Завжди захоплююся твоєю діловою принциповістю, доброзичливістю, чуйністю, надзвичайною тактовністю та вмінню толерантно вести діалоги. Ти вмів уважно слухати, відразу розуміти сутність питання і швидко, по-діловому, вирішувати його. І навіть якщо ти відмовляєш у чомусь, то робиш це не просто аргументовано, а якимось по-товариськи, по-людськи, без властивої багатьом керівникам зверхності.

Є й інші твої особисті якості, які, принаймні у мене, викликають заздрість. Це увага до найменших дрібниць при вивченні будь-якого наукового питання, ґрунтовність та доскіпливість при підготовці не лише монографій, а й статей, виступів на наукових конференціях. Ти не цураєшся роботи, яку прийнято називати мурашиною і якої неможливо уникнути при підготовці наукових праць. У моєму розумінні, ти – людина, так би мовити, внутрішньої роботи, людина типово наукового, академічного, а не трибунного, публічного складу, без гучного розголосу і самореклами. Якби про тебе довелося говорити кількома словами, то сказав би так: «Шляхетна людина. Вічний двигун. Вулкан енергії».

Завдяки твоїй працьовитості ми маємо цілу низку ґрунтовних праць, цінних монографій з новітньої історії України, які стали помітним явищем в

розвитку української науки. Ними користуються не лише студенти, аспіранти, а й відомі вітчизняні і зарубіжні вчені.

Професор В. Баран – постійний учасник міжнародних, всеукраїнських і регіональних наукових конференцій, конгресів, «круглих столів». Він був головним редактором наукового фахового видання «Історичні студії Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки», в якому публікували статті не лише аспіранти та докторанти, а й відомі вчені-історики.

Дорогий ювіляре! Ти – неймовірна людина, з якою завжди приємно спілкуватися. Вітаю з ювілеєм! Нехай кожен день буде сповнений натхненням, радістю і новими можливостями. Бажаю тобі щасливих моментів, міцного здоров'я і великих звитяг. Володимире Кіндратовичу, зичу тобі невпинного руху вперед, успішного здійснення всіх планів та задумів. Бажаю, щоб підґрунтям щасливого життя та плідної професійної діяльності були міцне здоров'я, серце сповнене любові та добра, натхненна думка й щирі почуття. Бажаю нових професійних перемог та висот! Нехай усе задумане тобою здійсниться, хай Доля буде ласкавою і незмінно прихильною до тебе та твоїх рідних! Хай береже тебе Бог!

З великою щирою повагою професор **Микола Кучерепа**

Вельмишановний Володимире Кіндратовичу!

Всесильний час застав золоте кільце у дереві Вашого життя, означивши гарний і зрілий 70-літній ювілей.

Ставши у сорокалітньому віці доктором історичних наук, Ви зробили вагомий внесок в українську новітню історіографію. Новий підхід до української історії «після Сталіна», періоду хрущовської «відлиги» – загалом та вдумливий аналіз природи і ґенези тоталітаризму, системної кризи радянського устрою на прикладі України – зокрема, став переломним моментом у сприйнятті та реконструкції непростой тематики тоталітарної доби ХХ століття. Ваша планомірна і віддана архівна евристика в Україні та поза її межами обумовила запровадження до наукового обігу нових історичних джерел. А їхня вміла авторська інтерпретація заслуговує на захоплення та найвищу професійну оцінку.

Ваші цікаві лекції та семінари відзначатиме не одне покоління вдячних студентів, магістрантів, аспірантів і докторантів. Під Вашим науковим керівництвом виросла ціла плеяда волинських істориків.

Великий досвід проректора і багатолітнього завідувача кафедри, редактора наукових часописів і колективних монографій на рідному факультеті у нашому університеті викликає заслужену пошану.

Друге Ваше творче крило – історичні детективи під літературним псевдонімом Марк Корда тішать текстами вишуканою рідною мовою усіх прихильників цього жанру красного письменства. Один із Ваших романів носить абсолютно філософську назву: «Лише Богу відомо».

Вп. пане Професоре – можна не журитися, бо до 100 років ще далеко... З роси і води! На довгий вік – доброго здоров'я, сили і витривалості на многая-благая літа!

Володимир Пришляк,

*кандидат історичних наук, доцент кафедри
історії України та археології Волинського
національного університету імені Лесі Українки*

I. ДОСЛІДНИК УКРАЇНСЬКОГО XX СТОЛІТТЯ

Ювіляр належить до когорти інтелектуалів, які більше чотирьох десятиліть фахово досліджують складні етнополітичні та культурні трансформації новітньої історії України, зокрема її західного пограниччя. Доля винагородила його не лише успішною науковою кар'єрою, але й заслуженою повагою колег, численних учнів, родинним затишком.

Володимир Баран народився 24 січня 1956 р. у містечку Стара Виживка на Волині. Батьки – Кіндрат Володимирович і Марія Михайлівна – виховували дітей з любов'ю і турботою. 1958 р. сім'я переїхала до Львова, 1959 р. – до Луцька. У 1963–1973 рр. навчався в Луцькій середній школі № 1, яку закінчив із золотою медаллю. З вдячністю згадує свою першу вчительку Олександру Койнаш, учителів Лідію Олефір, Нілу Борисевич, Григорія Бойка, Христину Корхот, Олексія Плотникова, Якова Забіяку та інших, які прищепили йому глибокий потяг до знань.

Упродовж 1969–1972 рр. – учень Луцької художньої школи; захоплення малюванням зберіг і донині. У 1973–1977 рр. – студент історичного факультету Луцького державного педагогічного інституту імені Лесі Українки. У ці роки зустрів добрих щирих друзів – Олександра Удовенка, Олександра Буравського, Миколу Кравчука та багатьох інших. Його викладачами і першими наставниками в науці були доктори історичних наук Олексій Михайлюк, Петро Сміян, кандидати історичних наук Вадим Кудь, Роман Оксенюк, Іван Гайдай, Наталія Хмара, Павло Козік, Михайло Кучинко та інші старші колеги, які заклали основи фахової підготовки історика.

Після строкової військової служби розпочав трудову діяльність на посаді асистента кафедри загальної історії Луцького педінституту імені Лесі Українки. Згодом – науковий співробітник, старший науковий співробітник Інституту суспільних наук АН УРСР (м. Львів, нині – Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України). Працював під науковим керівництвом кандидата історичних наук Юхима Примерова і доктора

історичних наук Юрія Сливки, якого називає «хрещеним батьком у науці». Зростав як фахівець разом із інститутськими друзями й колегами Миколою Кугутяком, Михайлом Сеньківим, Сергієм Васютою, Олександром Луцьким, Ярославом Грицаком, Наталею Антонюк, Вікторією Головей та іншими; завжди цінував підтримку старших колег – Феодосія Стебля, Ярослава Ісаєвича, Івана Патера.

У ювіляра міцна дружна сім'я. Його життя нерозривно пов'язане з дружиною Орисею Гурецькою. Після закінчення Київського інституту культури вона працювала у Львівській науковій бібліотеці ім. В. Стефаника АН УРСР, а з 1987 р. – у бібліотеках м. Луцька. Захоплюється театром, співом, художньою літературою, є вмілою господинею. Завдяки її турботі й постійній підтримці ювіляр мав можливість зосередити свої зусилля насамперед на творчій праці, науково-дослідницькій роботі, а врешті зумів досягнути вагомих успіхів як учений. Подружжя виховало двох дітей – Максима і Марту.

У 1984 р. у Львівському державному університеті ім. Івана Франка Володимир Баран захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. Із 1986 р. працював старшим викладачем, доцентом Луцького педагогічного інституту імені Лесі Українки, що в 1993 р. був реорганізований у Волинський державний університет імені Лесі Українки. 1992 р. у львівському видавництві «Свобода» опублікував першу індивідуальну монографію – «Україна після Сталіна: Нарис історії 1953–1985 рр.», яка отримала високу оцінку фахівців і викликала значний інтерес громадськості. З того часу підготував низку цікавих наукових досліджень з новітньої історії України, написаних на ґрунтовних історичних джерелах, насамперед розсекречених архівних документах.

Продовжував викладацьку роботу в Луцьку: з 1992 р. – професор кафедри історії слов'янських народів, у 1993–2001 рр. – завідувач цієї кафедри. 1997 р. у спеціалізованій вченій раді Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України захистив докторську дисертацію «Україна

1950–1960-х рр.: еволюція тоталітарної системи». У 2002 р. здобув учене звання професора. Упродовж 1998–2005 рр. – проректор із гуманітарних питань Волинського університету. В 2001–2010 рр. – завідувач кафедри новітньої історії України, у 2010–2020 рр. – завідувач кафедри нової та новітньої історії України, у 2020–2025 рр. – завідувач кафедри історії України та археології. Певний час очолював Волинську обласну організацію Всеукраїнського товариства «Просвіта» (1997–2004 рр.). Понад двадцять років працював за сумісництвом учителем історії в Луцькій гімназії № 21 ім. М. Кравчука. Зі студентських років підтримує дружні стосунки з Олегом Ковальчуком, який багато десятиліть успішно керував цією гімназією.

Як керівник кафедри всіляко підтримував наукову роботу колег – докторів історичних наук Михайла Кучинка, Анатолія Шваба, Олега Ленартовича, Ярослава Шабали, кандидатів історичних наук Миколи Кучерепа, Володимира Пришляка, Олександра Гаврилюка, Ігоря Пхиденка, Сергія Панишка, Наталії Кінд-Войтюк, Галини Малеончук, Івана Рудянина, Василя Денисюка, Лариси Понедельник, Валентини Приймак та ін. Важливе значення в науковій діяльності кафедри відіграло проведення у 1996–2006 рр. міжнародного наукового семінару «Україна – Польща: важкі питання», яким з українського боку керував кандидат історичних наук, професор Микола Кучерепа.

Довгі роки підтримував творчі й дружні зв'язки з колегами з Інституту історії України НАН України, зокрема Станіславом Кульчицьким, Віктором Даниленком, Олександром Лисенком, колегами з Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, насамперед Юрієм Шаповалом. Віддавна товаришує з відомими ученими-істориками – Ярославом Калакурою, Володимиром Трофимовичем, Василем Даниленком, Олексієм Сухим та іншими. Тривалий час має тісні творчі стосунки з польськими істориками, передусім з Університету Марії Кюрі-Скłodовської в Любліні та Інституту національної пам'яті Республіки Польща (м. Варшава).

Опонував на захистах багатьох кандидатських і докторських дисертацій. Був членом спеціалізованих учених рад Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, Волинського національного університету імені Лесі Українки, Національного університету «Острозька академія». Під керівництвом Володимира Барана успішно захищено 14 кандидатських дисертацій та докторська. Очолював редколегії фахових наукових видань «Збірник навчально-методичних матеріалів і наукових статей історичного факультету Волинського державного університету імені Лесі Українки» та «Історичні студії Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки», був членом редколегії наукового журналу Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України «Україна – Польща: історична спадщина і суспільна свідомість» (м. Львів). Входить до складу редколегій журналів «Пам'ять і справедливість» та «Комунізм» Інституту національної пам'яті Республіки Польща (м. Варшава).

Як дослідник новітньої історії України чимало уваги приділив пошуку документів органів влади та спецслужб в архівах не лише України, але й Росії. Серед основних публікацій – індивідуальні монографії «Україна після Сталіна: Нарис історії 1953–1985 рр.» (1992 р.), «Україна 1950–1960-х рр.: еволюція тоталітарної системи» (1996 р.), «Україна в умовах системної кризи» (1999 р., тринадцятий том 15-томного видання «Україна крізь віки», співавтор Віктор Даниленко), «Україна: новітня історія (1945–1991 рр.)» (2003 р.), «Історія України 1945–1953 рр.» (2005 р.), «Україна: західні землі: 1939–1941 рр.» (2009 р., співавтор Василь Токарський), «“Зачистка”: політичні репресії в західних областях України у 1939–1941 рр.» (2014 р., співавтор Василь Токарський), «Історія України 1945–1991 рр.» (2024 р.) та ін. Брав участь у підготовці збірників документів і матеріалів, під керівництвом Юрія Шаповала працював над підготовкою до друку книги спогадів Петра Шелеста «Справжній суд історії ще попереду» (2003, 2004, 2011 рр.). Науковий редактор праць «“Просвіта” на Волині: минуле і сучасне» (2001 р.), «Західне Полісся: історія та культура» (2012 р.) та ін.

Володимир Баран – співавтор багатьох ґрунтовних колективних праць, у тому числі: «Політична історія України. XX століття. Т. 6. Від тоталітаризму до демократії (1945–2002)» (2003 р.), «Історія українського селянства» (2006 р.), «Україна: політична історія. XX – початок XXI століття» (2007 р.), «Економічна історія України: історико-економічне дослідження в 2 т.» (2011 р.), «Історія органів державної безпеки на Волині: документально-публіцистичне видання» (2012 р.), «Культура історичної пам'яті: європейський та історичний досвід» (2013 р.), «Репресії радянського тоталітарного режиму на західних землях України (1939–1953): причини і наслідки, політика пам'яті» (2019 р.), «Вирване коріння» (2020 р.), «Політика пам'яті в Україні щодо радянських репресій у західних областях (1939–1953)» (2021 р.), «Повсякденне життя населення західних земель України у перші повоєнні роки (1944–1953)» (2021 р.), «За свободу: українсько-польський діалог та спроби порозуміння» (2021 р.), «Сталінські репресії на західних землях України в 1939–1953 рр.» (2022 р.), «Росія – Україна: зради, союзи, війни» (2022, 2024 рр.) та ін.

Оцінюючи доробок ювіляра, слід вказати на його вагомий внесок у вивчення історії України радянської доби. Мова йде про глибокий аналіз ученим теорії тоталітаризму, функціонування системи цензури, діяльності правлячої верхівки УРСР, проведення масових депортацій населення, політики влади щодо релігії та церкви, здійснення десталінізації радянського суспільства, що, зокрема, відображено в його новаторських статтях у часописі «Сучасність» (1993–1997 рр.) та багатьох інших публікаціях. У низці монографій Володимир Баран комплексно проаналізував історію України 1945–1991 рр., докладно розкривши ключові сфери суспільного життя – політичну, економічну, духовну. Такий комплексний підхід, що характерний для всіх його індивідуальних монографій, дозволив відтворити цілісну, всебічну картину розвитку України вказаного періоду. При цьому автор спирався на ґрунтовну й оригінальну джерельну базу, передусім розсекречені документи з фондів центральних державних архівів України і

Росії, які довгі роки системно опрацьовував і широко залучав до наукового обігу. Не можна оминати й значний внесок Володимира Барана у дослідження історії західних земель України, особливо 1939–1941 рр., яким він присвятив кілька вагомих монографічних досліджень, написаних перш за все на розсекречених документах Галузевого державного архіву Служби безпеки України.

Нова грань творчості Володимира Барана – його доробок як письменника. Він опублікував низку історичних і детективних романів, повістей та оповідань (псевдонім автора – Марк Корда). Ці книги вийшли у видавництвах «Місіонер» (Львів) і «Терен» (Луцьк), а згодом були перевидані тернопільським видавництвом «Богдан». Уже завоювали своїх прихильників твори «Ліга Свободи» (2016, 2021 рр.), «Шість діб у готелі “Нортон”» (2016, 2021 рр.), «Лише Богу відомо» (2018, 2021 рр.), «Остання гастроль» (2018, 2021 рр.), «Аутодафе» (2023 р.), «Брудні гроші» (2024 р.). Великий фаховий досвід історика допоміг авторові зібрати, систематизувати і втілити в яскравих художніх образах чималий історичний матеріал, як, наприклад, у романі «Аутодафе», що відображає бурхливі події в Іспанії другої половини XV ст. Чекаємо його нових літературних творів, у тому числі з історичної тематики.

За вагомі здобутки у педагогічній і науково-дослідницькій роботі Володимир Баран удостоєний знака «Відмінник освіти України» (1998 р.), почесного звання «Заслужений діяч науки і техніки України» (2018 р.), а також відзначений Почесними грамотами Міністерства освіти і науки України, Волинської обласної ради, Волинської обласної державної адміністрації, Луцької міської ради.

Бажаємо нашому колезі міцного здоров'я та нових творчих успіхів.

Микола ЛИТВИН,

*доктор історичних наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки України (Львів)*

II. ОСНОВНІ ВИБРАНІ ПРАЦІ ПРОФЕСОРА ВОЛОДИМИРА КІНДРАТОВИЧА БАРАНА

Монографії

1. Україна після Сталіна: Нарис історії 1953–1985 рр. – Львів : Свобода, 1992. – 124 с. : іл.

2. Україна 1950–1960-х рр.: еволюція тоталітарної системи / відп. ред. Ю. Сливка. – Львів : Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 1996. – 448 с. – Примітки. – Додатки: док., табл. – Показч. імен.

3. Україна в умовах системної кризи (1946–1980 рр.) / Нац. акад. наук України, Ін-т історії України НАН України ; відп. за вип. С. Павловський. – Київ : Альтернативи, 1999. – 304 с. : іл. – (Україна крізь віки : в 15 т. ; т. 13). – Бібліогр.: с. 301–302.

Співавт.: В. М. Даниленко.

4. Україна: новітня історія (1945–1991 рр.) / Нац. акад. наук України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів : Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2003. – 670 с. – Додатки: док., табл. – Показч. імен. – Бібліогр.: с. 446–480.

5. Історія України: 1945–1953 рр. / Нац. акад. наук України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів : Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2005. – 184 с. : іл. – Хроніка головних подій. – Перелік іл. – Показч. імен. – Бібліогр.: с. 153–170 с.

6. Україна: західні землі: 1939–1941 рр. – Львів : Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2009. – 448 с.

Співавт.: В. В. Токарський.

7. «Зачистка»: політичної репресії в західних областях України у 1939–1941 рр. / Нац. акад. наук України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів : Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича, 2014. – 456 с. – Назва обкл. : «Зачистка», 1939–1941. – Бібліогр.: с. 393–436.

Співавт.: В. В. Токарський.

8. Історія України 1945–1991 рр. / Нац. акад. наук України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів : Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2024. – 334 с.

9. Нарис історії України 1945–1953 рр. / НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів : Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2024. – 140 с.

Розділи в колективних монографіях

10. Хрущовська «відлига» (1953–1964) // Історія України : [навч. посіб. для студентів ВНЗ] / М-во освіти України ; [керівник авт. кол. Ю. Зайцев]. – Львів, 1996. – С. 339–351.

11. Хрущовська «відлига» (1953–1964) // Історія України : [навч. посіб. для студентів ВНЗ] / М-во освіти України ; [керівник авт. кол. Ю. Зайцев]. – Вид. 2-е, зі змін. – Львів, 1998. – С. 339–351.

12. Спроба реформ // Історія України : [підруч. для студентів ВНЗ] / М-во освіти і науки України ; відп. ред. Ю. Сливка. – Вид. 3-є вид., перероб. і допов. – Львів, 2002. – С. 349–356.

13. Спроба реформ // Історія України : [підруч. для студентів ВНЗ] / М-во освіти і науки України ; відп. ред. Ю. Сливка. – 4-те вид. – Львів, 2003. – С. 349–356.

14. Україна в добу Хрущова // Політична історія України. XX ст. У 6 т. / Нац. акад. наук України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ; керівник тому О. М. Майборода. – Київ, 2003. – Т. 6. Від тоталітаризму до демократії (1945–2002). – С. 97–198.

15. Аграрна політика компартійно-радянського керівництва // Історія українського селянства. В 2-х т. / Нац. акад. наук України, Ін-т історії України. – Київ, 2006. – Т. 2 : нариси. – С. 479–484.

Співавт.: В. М. Даниленко.

16. Поглиблення кризи колгоспного ладу // Історія українського селянства. В 2-х т. / Нац. акад. наук України, Ін-т історії України. – Київ, 2006. – Т. 2 : нариси. – С. 485–492.

Співавт.: В. М. Даниленко.

17. Україна в добу Хрущова // Україна: Політична історія. XX – початок XXI століття / Нац. акад. наук України, Ін-т історії України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса ; [редкол.: В. Смолій [та ін.] ; ред. рада: В. Литвин (голова) та ін.]. – Київ, 2007. – С. 875–898.

18. Україна у першому повоєнному десятилітті (1946–1955 рр.) // Економічна історія України : Історико-економічне дослідження / Нац. акад. наук України, Ін-т історії України ; [ред. рада: В. М. Литвин (голова) та ін. ; відп. ред. В. А. Смолій]. – Київ, 2011. – Т. 2. – С. 366–405.

19. Створення та діяльність радянських органів безпеки. Управління НКВС на Волині (1939–1941 рр.) // Історія органів державної безпеки на Волині : документ.-публіцист. вид. / наук. ред. М. М. Кучерепа ; за заг. ред. В. А. Мельниковича. – Луцьк, 2012. – С. 43–52.

Співавт.: Ф. П. Павлючик, В. В. Токарський.

20. Політична ностальгія і пошуки реального минулого // Культура історичної пам'яті: європейський та історичний досвід / Нац. акад. наук України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса ; за заг. ред. Ю. Шаповала. – Київ, 2013. – С. 562–584.

21. Сталінські депортації в 1940–1941 рр. в історичній пам'яті українського народу // Репресії радянського тоталітарного режиму на західних землях України (1939–1953): причини і наслідки, політика пам'яті : монографія / за ред.: В. Ільницького, М. Литвина та М. Галіва. – Дрогобич ; Херсон, 2019. – С. 50–74.

22. Депортації 1940–1941 рр. з Волині та Східної Галичини // Вирване коріння : дослідження, документи, свідчення / [редкол.: Л. Легасова (кер. проекту) та ін.]. – Київ, 2020. — С. 10–22.

23. Боротьба сталінського режиму з українським підпіллям на Волині і в Східній Галичині: 1939–1941 рр. // Радянські репресії в Західній Україні у 1939–1953 рр. : До 80-річчя розстрілів у Луцькій в'язниці : колект. монографія / [за ред. О. Каліщук, Л. Стрільчук, М. Кучерепи, О. Разиграєва. – Одеса, 2021. – С. 156–176.

24. Радянське минуле: стереотипи історичної пам'яті // Політика пам'яті в Україні щодо радянських репресій у західних областях (1939–1953) : колект. монографія / М-во освіти і науки України, Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. І. Франка ; відп. ред. В. Ільницький. – Львів ; Торунь, 2021. – С. 9–31.

25. Стан торгівлі, споживання і побут населення // Повсякденне життя населення західних земель України у перші повоєнні роки (1944–1953) : колект. монографія / М-во освіти і науки України, Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. І. Франка ; відп. ред. В. Ільницький. – Львів ; Торунь, 2021. – С. 32–46.

26. Українці та поляки в умовах сталінських репресій на західних землях України (1939–1953) // За свободу: українсько-польський діалог та спроби порозуміння / НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича ; [відп. ред. М. Литвин]. – Львів : Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2021. – С. 471–506.

Співавт.: М. Литвин.

27. Запровадження сталінських репресій на західних українських землях: 1939–1941 рр. // Сталінські репресії на західних землях України в 1939–1953 рр. : [монографія] / НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2022. – С. 6–132.

Співавт.: Ю. Сорока, В. Токарський.

28. Літо 1941 року в Україні: за документами НКДБ УРСР // Росія–Україна: зради, союзи, війни / НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича ; відп. ред. М. Литвин. – Львів, 2022. – С. 447–459.

29. Україна післявоєнна: проблеми радянського повсякдення // Трансформований соціум: повсякденне життя населення західних земель України у перші післявоєнні роки (1944–1953) : колект. монографія / відп. ред. В. Ільницький, М. Галів. – Riga, 2023. – С. 24–46.

Співавт.: С. Фіщук.

30. Літо 1941 року в Україні: за документами НКДБ УРСР // Росія–Україна: зради, союзи, війни / НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича ; відп. ред. М. Литвин. – 2-ге вид. – Львів ; Тернопіль, 2024. – С. 447–459.

Публікації в іноземних виданнях

31. Становище Української греко-католицької церкви в Західній Україні у другій половині 1940-х рр. // *Dzieje Podkarpacia* : [praca zbiorowa]. – Krosno, 2001. – Т. 3. – С. 371–379.

32. Dziesięć lat wolności. Rozmowa polskich i ukraińskich historyków // *Kresy: kwartalnik literacki* / red. Arkadiusz Bagłajewski. – Lublin, 2001. – Nr. 47. – С. 162–164.

33. Zachodnia Ukraina – początek sowietyzacji (wrzesień–grudzień 1939). Spojrzenie historyka ukraińskiego // *Pamięć i sprawiedliwość. Pismo Instytutu pamięci narodowej*. – 2011. – Nr. 2(18). – С. 383–410.

34. Przekształcenia ekonomiczne na Ukrainie Zachodniej w latach 1939–1941 // *Pamięć i sprawiedliwość: Pismo naukowe poświęcone historii najnowszej*. – 2012. – Nr. 1(19). – С. 477–494.

35. Політика ідентичності і пам'яті в Україні. Дискусія // *Пам'ять і питання ідентичності* / за ред. Т. Горбовського, П. Косєвського. – Варшава, 2013. – С. 54–56.

36. Politika tożsamości i pamięci na Ukrainie. Dyskusja // *Pamięć i pytania o tożsamość. Polska. Ukraina* / pod redakcją T. Horbowskiego, P. Kosiewskiego. – Warszawa, 2013. – С. 58–59.

37. Репресії сталінського режиму щодо Римсько-католицької церкви на Волині і в Східній Галичині у 1939–1941 pp. // *Komunizm: system – ludzie – dokumentacja : rocznik naukowy / rada naukowa*: Wołodymyr Baran, Marek Chodakiewicz, Andrzej Chojnowski. – Lublin, 2014. – Nr. 3. – S. 49–63.

38. Technologia represji politycznych NKWD w latach 1939–1941 // *Pamięć i sprawiedliwość. Pismo Instytutu pamięci narodowej*. – 2014. – Nr. 1(23). – S. 267–292.

39. Національна політика сталінського режиму в Західній Україні у 1939–1941 роках // *Поляки і українці: історія, яка поєднує і роз'єднує / pod red. naukową: Joanny Karbarz-Wilińskiej, Magdaleny Nowak, Tadeusza Sucharskiego*. – Słupsk ; Gdańsk, 2015. – С. 180–190.

40. Polityka narodowościowa stalinowskiego reżimu na Zachodniej Ukrainie w latach 1939–1941 // *Polacy i Ukraińcy. Historia, która łączy i dzieli / pod red. naukową: Joanny Karbarz-Wilińskiej, Magdaleny Nowak, Tadeusza Sucharskiego*. – Słupsk ; Gdańsk, 2015. – S. 180–190.

41. Sądownictwo radzieckie na Wołyniu i w Galicji Wschodniej w latach 1939–1941 // *Pamięć i Sprawiedliwość*. – 2015. – Nr. 1(25). – S. 277–302.
Współautor: W. Tokarski.

42. Radzieckie organy Bezpieczeństwa Państwowego na Ukrainie: czerwiec–grudzień 1941 roku. Zarys problematyki // *Pamięć i Sprawiedliwość*. – 2017. – Nr. 2(30). – S. 227–267.

Інші наукові публікації

43. Антицерковна кампанія на Україні в період хрущовської «відлиги» // *Історія релігій в Україні : тези повідомл. III круглого столу, м. Львів, 3–4 трав. 1993 р. / Акад. наук України, Ін-т укр. археографії [та ін.]*. – Київ ; Львів, 1993. – С. 14–15.

44. Історія України нової доби // Проблеми дослідження історії України : зб. матеріалів першого круглого столу істориків, Славсько, 4–6 верес. 1990 р. : доповіді, виступи, дискусія / Наук. т-во ім. Т. Шевченка у Львові ; [відп. ред.: Я. Грицак, Я. Дашкевич]. – Львів, 1993. – С. 125–126. – (Праці сесій, конференцій, симпозіумів, круглих столів НТШ ; т. 2).

45. Крим: 1944 рік (Архівні джерела про депортацію) // Сучасність. – 1993. – Ч. 8. – С. 72–78.

46. Літопис нескореної України. Кн. 1 : документи, матеріали, спогади / Я. С. Лялька, П. Максимук, І. Патер, Ю. Сливка, Я. Дашкевич, Р. Бачинський ; Ін-т українознавства АН України [та ін.] ; редкол.: Ю. Сливка [та ін.]. – Львів : Просвіта, 1993. – 800 с. : іл.

47. Формування національної свідомості в процесі викладання історії України // Гуманізація національної освіти України: здобутки проблеми, пошуки : матеріали Всеукр. наук. конф., трав. 1993 р. – Луцьк, 1993. – С. 82–83.

48. Хрущовська «відлига» // Армія України. – 1993. – №№ 50, 52.

49. Ідеологічний контроль на Україні в умовах тоталітаризму (40–50-ті рр.) // Тоталітаризм и антитоталитарные движения в Болгарии, СССР и других странах Восточной Европы (20–80-е годы XX века) : материалы междунар. науч. конф. – Харьков, 1994. – Т. 1. – С. 278–281.

50. Культурне життя в Україні (60-ті – початок 80-х рр.) // Армія України. – 1994. – №№ 76, 80, 81.

51. Цензура в системі тоталітаризму // Сучасність. – 1994. – Ч. 6. – С. 104–117.

52. Влада і церква: з історії взаємин у 1945–1965 роках // Сучасність. – 1995. – Ч. 5. – С. 113–128.

53. Депортація 1944 року з Криму в світлі архівних джерел // Кримські татари: історія і сучасність (До 50-річчя депортації кримсько-татарського народу) : матеріали міжнар. наук. конф., 13–14 трав. 1994 р. – Київ, 1995. – С. 210–213.

54. Десталінізація в Україні: перші спроби // Сучасність. – 1995. – Ч. 11. – С. 106–117.

55. Культурне життя в Україні. Західні землі: документи і матеріали. Т. 1. 1939–1953 / Нац. акад. наук України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича ; упоряд.: Т. Галайчак [та ін.]. – Київ : Наук. думка, 1995. – 748 с.

56. Початок хрущовської «відлиги» в Україні // Збірник навчально-методичних матеріалів і наукових статей історичного факультету / М-во освіти України, Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки ; [голов. ред. Є. І. Франчук ; редкол.: В. К. Баран та ін.]. – Луцьк, 1995. – Вип. 1. – С. 82–86.

57. Релігія і церква в Україні в 1950–1960-х рр. // Історія релігій в Україні : тези повідомл. Міжнар. V круглого столу, м. Львів, 3–5 трав. 1995 р. / [НАН України, Ін-т укр. археографії та ін.]. – Київ ; Львів, 1995. – Ч. 3. – С. 52–54.

58. Література та мистецтво України в період «застою» // Наук. вісн. Волин. держ. ун-ту / [редкол. серії: В. П. Колесник та ін.]. – Луцьк, 1996. – Вип. 3. – С. 47–55. – (Серія: Історія ; вип. 1).

Співавт.: Є. І. Франчук.

59. Теорія тоталітаризму: ґенеза і сутність // Сучасність. – 1996. – Ч. 9. – С. 57–66.

60. Децентралізація управління промисловістю в Україні у 1957–1965 рр. // Збірник навчально-методичних матеріалів і наукових статей історичного факультету / М-во освіти України, Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки ; [редкол.: В. К. Баран та ін.]. – Луцьк, 1997. – Вип. 2. – С. 22–23.

61. До історії церковно-релігійного життя в Україні у 1940–1950-х рр. // Збірник навчально-методичних матеріалів і наукових статей історичного факультету / М-во освіти України, Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки ; [редкол.: В. К. Баран та ін.]. – Луцьк, 1997. – Вип. 2. – С. 34–37.

Співавт.: Є. І. Франчук.

62. Правляча верхівка в Україні // Сучасність. – 1997. – Ч. 7/8. – С. 104–118.
63. Тестові завдання для вступників. Історія / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки ; уклад.: С. В. Гаврилюк [та ін.]. – Луцьк : Вежа, 2000. – 532 с.
64. Цензура та ідеологічний контроль в Україні (1946–1960-ті роки) // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність : зб. наук. пр. / Нац. акад. наук. України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича ; [редкол.: Я. Ісаєвич (відп. ред.) та ін.]. – Львів, 2000. – Вип. 7 : зб. на пошану проф. Ю. Сливки. – С. 497–509.
65. «Відлига» в культурному житті УРСР на зламі 50–60-х рр. // Історія України. – 2001. – № 17. – С. 1–4.
Співавт.: В. М. Даниленко.
66. Історичний шлях «Просвіти» // «Просвіта» на Волині: минуле і сучасне : зб. наук. ст., док. і матеріалів / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки ; за ред. В. К. Барана. – Луцьк, 2001. – С. 3–10.
67. Історія української державності : короткий нарис. – Львів : Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2001. – 24 с.
68. Слово про книгу // Під мурами Луцької тюрми: спогади колишнього в'язня : [іст.-краєзнав. вид.] / М. Куделя. – Луцьк, 2001. – С. 3.
69. Українська державність: віхи історії (до 10-річчя незалежності України) // Збірник навчально-методичних матеріалів і наукових статей історичного факультету ВДУ / М-во освіти України, Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки ; [редкол.: В. К. Баран та ін.]. – Луцьк, 2001. – Вип. 6. – С. 4–8.
70. Відбудова економіки України: перші кроки // Збірник навчально-методичних матеріалів і наукових статей історичного факультету / М-во освіти і науки України, Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки ; [редкол.: В. К. Баран та ін.]. – Луцьк, 2007. – Вип. 12. – С. 115–121.

71. Віктору Пантелеймоновичу Колеснику – 70 // Наук. вісн. Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки ; редкол.: В. П. Колесник (відп. ред.) [та ін.]. – Луцьк, 2007. – № 1 : Історичні науки. – С. 5–8.

72. Проблеми соціально-економічного розвитку України 1943–1945 рр. // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвід. зб. наук. пр. / Ін-т історії України НАН України. – Київ, 2007. – Вип. 16, ч. 1. – С. 360–370. – Бібліогр.: 7 назв.

73. Приєднання Північної Буковини і частини Бессарабії до УРСР // Наукові записки. Історичні науки / Нац. ун-т «Острозька академія», Укр. іст. т-во ; [редкол.: І. Д. Пасічник (голов. ред.) та ін.]. – Острог, 2008. – Вип. 10. – С. 446–453.

74. Криза постачання в Західній Україні: 1939–1940 рр. // Волинські історичні записки : зб. наук. пр. / Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка. – Житомир, 2009. – Вип. 2. – С. 60–68.

75. Пекуча правда історії: документи ГДА СБ України про діяльність радянських органів державної безпеки у 1939–1941 рр. // Радянські органи державної безпеки у 1939 – червні 1941 р.: документи ГДА СБУ України / Нац. акад. наук України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, Служба безпеки України, Галузовий держ. архів ; [редкол.: Г. Боряк та ін. ; упоряд.: В. Даниленко, С. Кокін]. – Київ, 2009. – С. 5–32.

Співавт.: В. М. Даниленко.

76. Стан торгівлі в західних областях України у 1939–1941 рр. // Вісн. Львів. комерц. акад. Серія: Гуманітарні науки / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Укоопспілка, Львів. комерц. акад. ; редкол.: І. Копич (відп. ред.) [та ін.]. – Львів, 2011. – Вип. 10: Ювілейний збірник на пошану С. Гелея. – С. 396–404.

77. Переустрій господарства західних областей України: 1939–1941 рр. // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність : зб. наук. пр. / Нац. акад. наук України, Ін-т українознав. ім. І. Крип'якевича ; [редкол.: М. Литвин (голова) та ін.]. – Львів, 2012. – Вип. 21 : Scripta manent. Ювілейний зб. на пошану Б. Якимовича. – С. 123–130.

78. Радянiзацiя // Полiтична енциклопедiя / Ін-т полiт. і етнонацiон. дослідж. ім. І. Ф. Кураса ; упоряд. Ю. Шаповал ; редкол.: Ю. А. Левенець (голова) [та ін.]. – Київ, 2012. – С. 618–620.

Спiвавт.: М. М. Кучерепа.

79. Розвиток промисловості України в 1944–1950 рр. // Галичина : всеукр. наук. і культурно-просвітн. краєзнав. часоп. / Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника. – Івано-Франківськ, 2012. – Ч. 20/21. – С. 302–311.

80. Пекуча правда історії: документи ГДА СБ України про діяльність радянських органів державної безпеки у 1939–1941 рр. // Радянські органи державної безпеки у 1939 – червні 1941 р.: документи ГДА СБУ України / Нац. акад. наук України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, Служба безпеки України, Галузовий держ. архів ; [редкол.: Г. Боряк та ін. ; упоряд.: В. Даниленко, С. Кокін]. – Київ, 2013. – С. 5–33.

Спiвавт.: В. М. Даниленко.

81. Суспільно-політичні процеси в Україні у 1985–1991 рр. // Історичні студії Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки / М-во освіти і науки України, СНУ ім. Лесі Українки ; [редкол.: В. К. Баран та ін.]. – Луцьк, 2013. – Вип. 9/10. – С. 133–137. – Бібліогр.: 7 назв.

Спiвавт.: О. А. Буравський.

82. Боротьба радянських органів державної безпеки з «антирадянськими елементами»: 1934–1941 рр. // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки / редкол.: С. В. Гаврилюк [та ін.]. – Луцьк, 2016. – № 13(338): Серія: Історичні науки. – С. 73–79. – Бібліогр.: 20 назв.

83. Каральна діяльність радянських органів державної безпеки щодо «антирадянських елементів»: 1934–1941 рр. // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки / редкол.: С. В. Гаврилюк [та ін.]. – Луцьк, 2017. – № 5(354). – С. 63–69. – Бібліогр.: 25 назв.

84. Оперативна й слідча діяльність органів НКВС щодо «антирадянських елементів»: 1934–1941 рр. // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки / редкол.: С. В. Гаврилюк [та ін.]. – Луцьк, 2017. – № 4(353). – С. 52–58. – Бібліогр.: 18 назв.

85. Всеросійська надзвичайна комісія: початок діяльності (грудень 1917 р. – липень 1918 р.) // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки / редкол.: С. В. Гаврилюк [та ін.]. – Луцьк, 2018. – № 6(379). – С. 118–123. – Бібліогр.: 22 назви.

86. Україна: воєнне літо 1941 року // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Історичні науки» / Нац. ун-т «Острозька академія» ; редкол.: В. В. Трофимович (голов. ред.) [та ін.]. – Острог, 2018. – Вип. 27 : На пошану Володимира Трофимовича. – С. 94–103.

87. Західна Україна в 1939–1941 рр. : огляд історіографії та архівних джерел // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки / СНУ ім. Лесі Українки ; редкол.: С. В. Гаврилюк [та ін.]. – Луцьк, 2019. – № 7(380). – С. 113–120. – Бібліогр.: с. 118–119.

88. Особливості національної політики радянської влади в західних областях України в 1939–1941 рр. // Волинь-43: міфи і реальність : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; [упоряд.: М. М. Кучерепа, А. Г. Шваб]. – Луцьк, 2019. – С. 92–102.

89. Радянський тоталітаризм: 1917–1991 рр. // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки / редкол.: С. В. Гаврилюк [та ін.]. – Луцьк, 2019. – № 5(389). – С. 86–92.

90. У боротьбі за українську державність: 1917–1991 рр. // Літопис Волині : всеукр. наук. часоп. / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Волин. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України ; [редкол.: І. Я. Коцан та ін.]. – Луцьк, 2019. – Чис. 21. – С. 99–102.

91. Органи НКВС як інструмент сталінських репресій у західних областях України (вересень–грудень 1939 р.) // Проблеми гуманітарних наук : зб. наук. пр. Дрогобиц. держ. пед. ун-ту ім. І. Франка. Серія Історія / ред. кол. В. Ільницький (голов. ред.) [та ін.]. – Дрогобич, 2020. – Вип. 4/46. – С. 57–73. DOI: <https://doi.org/10.24919/2312-2595.4/46.215321>

92. Військово-чекістські операції НКВС проти українського підпілля в Західній Україні: 1939–1941 рр. // Слов'янський світ і Україна : зб. наук. пр. на пошану ректора Рівнен. держ. гуманітар. ун-ту, проф. Руслана Постоловського / відп. ред. В. Шеретюк. – Рівне, 2021. – С. 229–236.

93. Переслідування релігії та церкви в Західній Україні: 1939–1941 рр. // Одухотворений інтелект – рушійна сила розвитку суспільства : матеріали Всеукр. наук. конф., приуроч. до 80-річчя від народж. проф. Степана Гелея / [відповід. за вип. Б. Б. Семак]. – Львів, 2021. – С. 184–188.

94. Сталінський режим проти національного руху опору: радянські органи державної безпеки в боротьбі з національним підпіллям (1939–1941) // Визвольна боротьба. – 2021. – № 3(31). – С. 4–41.

95. Ідеологічний контроль сталінського режиму за інтелігенцією в Українській РСР: 1945–1953 рр. // Східноєвропейський історичний вісник. – 2022. – Вип. 25. – С. 181–188.

DOI: <https://doi.org/10.24919/2519-058X.25.269527>

96. Православна і греко-католицька церкви в Західній Україні: 1939–1941 рр. // Літопис Волині : всеукр. наук. часоп. / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2022. – Чис. 27. – С. 9–13.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2305-9389/2022.27.05>

97. До питання про кризу постачання в СРСР у 1938–1941 рр.: за документами Російського державного архіву соціально-політичної історії // Східноєвропейський історичний вісник. – 2023. – Вип. 27. – С. 168–182.

DOI: <https://doi.org/10.24919/2519-058X.27.281513>

98. Радянський тоталітаризм: ґене́за та функціонування [Електронний ресурс] : електрон. навч. курс освітнього компонента / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Електрон. дані. – [Луцьк] : ВНУ ім. Лесі Українки, 2023. – Режим доступу : <https://moodle.vnu.edu.ua> , авторизований. – Назва з екрана. – Дистанц. курс в навч. середовищі LMS MOODLE.

99. Україна в 1939–1941 рр.: влада і суспільство : метод. рек. для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей: 014 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)»; 032 «Історія та археологія» / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Ф-т історії, політології та національної безпеки, Каф. історії України та археології. – Луцьк, 2024. – 24 с.

Рецензії

100. Інтелектуальна історія українського інтегрального націоналізму // Україна–Польща: історична спадщина і суспільна свідомість : зб. наук. пр. / Нац. акад. наук України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича ; відп. ред. М. Литвин. – Львів, 2013. – Вип. 6. – С. 239–241. – Рец. на кн.: Український інтегральний націоналізм 1920–1930-х років : Нариси інтелектуальної історії / О. Зайцев. – Київ : Критика, 2013. – 488 с.

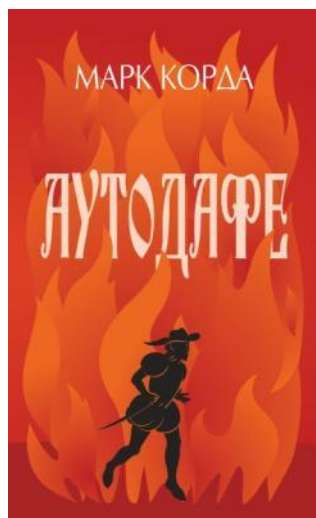
101. [Рецензія] // Український історичний журнал. – 2019. – № 3. – С. 192–199. – Рец. на кн.: Україна в 1985–1991 рр.: остання глава радянської історії / В. Даниленко. – Київ : Ін-т історії України НАН України, 2018. – 278 с.

Співавт.: М. М. Кучерепа.

102. Соціально-економічні процеси у західному регіоні УРСР у 1964 – 1991 роках // Східноєвропейський історичний вісник. – 2024. – Вип. 30. – С. 211–214. – Рец. на кн.: Соціально-економічні процеси в Західному регіоні Української РСР (1964–1991) : монографія / О. М. Малярчук. – 2-ге вид., переробл. та доп. – Івано-Франківськ : Симфоні Форте, 2023. – 552 с.

DOI: <https://doi.org/10.24919/2519-058X.30.299896>

III. ХУДОЖНІ ТВОРИ (друкуються під псевдонімом *Марк Корда*)

1. Корда Марк Ліга свободи : [роман]. Шість діб у готелі «Нортон» : [повість] / М. Корда. – Львів : Місіонер, 2016. – 300 с.
2. Корда Марк Лише Богу відомо : [роман]. Остання гастроль : [повість] / М. Корда. – Львів : Місіонер, 2018. – 360 с.
3. Корда Марк Ліга Свободи : [роман]. Шість діб у готелі «Нортон» : [повість] / М. Корда. – Тернопіль : Богдан, 2021. – 328 с.
4. Корда Марк Лише Богу відомо : [роман]. Остання гастроль : [повість] / М. Корда. – Тернопіль : Богдан, 2021. – 344 с.
5. Корда Марк Аутодафе : [роман] / М. Корда. – Луцк : Терен, 2023. – 232 с.
6. Корда Марк Аутодафе : [роман] / М. Корда. – Тернопіль : Богдан, 2023. – 240 с.
7. Корда Марк Брудні гроші: кримінальні історії : [зб. оповідань] / М. Корда. – Луцьк : Терен, 2024. – 138 с.

IV. НАУКОВЕ РЕДАГУВАННЯ, УПОРЯДКУВАННЯ

1. Виховна робота у Волинському державному університеті імені Лесі Українки / уклад. Т. І. Філяс [та ін.] ; ред. В. К. Баран. – Луцьк : Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки, 2003. – 22 с. – Бібліогр.: 15 назв.

2. Волинські історичні записки : зб. наук. пр. / Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка ; редкол.: О. М. Швидак (голов. ред.) [Л. В. Баженов, В. К. Баран, Л. А. Дубровіна та ін.]. – Житомир : Полісся, 2008–2013.

3. Західне Полісся: історія та культура : [монографія] / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; [авт. кол.: Г. В. Бондаренко та ін. ; наук. ред. В. К. Баран]. – Луцьк : Волин. обл. друк, 2012. – 784 с.

4. Збірник навчально-методичних матеріалів і наукових статей історичного факультету / М-во освіти і науки України, Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки ; [редкол.: В. К. Баран та ін.]. – Луцьк : Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки, 1995–2008.

5. Історичні студії Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки / М-во освіти і науки України, СНУ ім. Лесі Українки ; [редкол.: В. К. Баран та ін.]. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2009–2015.

6. Книга Скорботи України. Волинська область. Т. 2 / [редкол.: І. О. Герасимов (голова), В. Д. Конашевич, І. Т. Муковський, О. І. Курилюк, В. К. Баран та ін. ; уклад.: М. М. Кучерепа (керівник) та ін.]. – Луцьк : Надстир'я, 2010. – 550 с.

7. Літопис Волині : всеукр. наук. часоп. / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; редкол.: О. М. Каліщук (голов. ред.), Я. М. Антонюк, В. К. Баран, Г. В. Бондаренко [та ін.]. – Луцьк, 2001–2025.

8. Науковий вісник Волинського державного університету ім. Лесі Українки. Історичні науки / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки ; редкол.: В. К. Баран (голов. ред.) [та ін.]. – Луцьк : ВДУ ім. Лесі Українки, 1996–2016.

9.Петро Шелест: «Справжній суд історії ще попереду» : Спогади. Щоденник. Документи. Матеріали / Нац. акад. наук України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж., Центр іст. політології ; за ред. Ю. Шаповала ; [упоряд.: В. Баран та ін.]. – Київ : Генеза, 2003. – 808 с. : іл.

10. Петро Шелест: «Справжній суд історії ще попереду» : Спогади. Щоденник. Документи. Матеріали / Нац. акад. наук України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж., Центр іст. політології ; за ред. Ю. Шаповала ; [упоряд.: В. Баран та ін.]. – Київ : Генеза, 2004. – 808 с. : іл.

11. Петро Шелест: «Справжній суд історії ще попереду» : Спогади. Щоденники. Документи. Матеріали / заг. ред. та виступ Ю. Шаповала ; [упоряд.: В. Баран та ін.]. – Київ : Адеф-Україна, 2011. – 1120 с. : іл.

12. Реабілітовані історією. Волинська область. Кн. 1 / Нац. акад. наук України [та ін.] ; обл. редкол.: О. І. Курилюк (голова) [та ін.] ; уклад.: М. М. Кучерепа (керівник) [та ін.]. – Київ ; Луцьк : Волин. обл. друк, 2010. – 974 с. – (Реабілітовані історією : наук.-докум. серія кн. : у 27 т.).

13. Реабілітовані історією. Волинська область. Кн. 2 / Нац. акад. наук України [та ін.] ; М. М. Кучерепа [та ін.] ; редкол.: В. Ф. Солдатенко (голова) [та ін.]. – Київ ; Луцьк : Надстир'я, 2013. – 610 с. : іл. – (Реабілітовані історією : наук.-докум. серія кн. : у 27 т.).

14. Реабілітовані історією. Волинська область. Кн. 3 / Нац. акад. наук України [та ін.] / Нац. акад. наук України, Ін-т історії України НАН України [та ін.] ; редкол.: С. Є. Мишковець (голова) [та ін.] ; авт. кол.: М. М. Кучерепа (керівник) [та ін.]. – Луцьк : Надстир'я, 2017. – 685 с. – (Реабілітовані історією : наук.-докум. серія кн. : у 27 т.).

15. Реабілітовані історією. Волинська область. Кн. 4 / Нац. акад. наук України, Ін-т історії України НАН України [та ін.] ; редкол.: С. Є. Мишковець (голова) [та ін.] ; авт. кол.: М. М. Кучерепа (керівник) [та ін.]. – Луцьк : Вежа-Друк, 2019. – 566 с. : іл., фот. – (Реабілітовані історією : наук.-докум. серія кн. : у 27 т.).

16. Реабілітовані історією. Волинська область. Кн. 5 / Нац. акад. наук України, Ін-т історії України НАН України [та ін.] ; редкол.: С. Є. Мишковець (голова) [та ін.] ; авт. кол.: М. М. Кучерепа (керівник) [та ін.]. – Луцьк, 2019. – 581 с. : іл., фот. – (Реабілітовані історією : наук.-докум. серія кн. : у 27 т.).

17. Тестові завдання для вступників. Історія / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки ; уклад.: В. К. Баран [та ін.]. – Вид. 5-те. – Луцьк : ВДУ ім. Лесі Українки, 2007. – 300 с. – Бібліогр.: с. 295–296.

18. Тиский М. Г. Народний рух України: становлення Волинської регіональної організації : монографія / М. Г. Тиский ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; [наук. ред. В. К. Баран]. – Луцьк : Твердиня, 2009. – 212 с. : іл. – Додатки. – Бібліогр.: с. 144–159.

19. У пошуках правди : зб. матеріалів міжнар. наук. конф. «Українсько-польський конфлікт на Волині в роки Другої світової війни: генезис, характер, перебіг і наслідки», Луцьк, 20–23 трав. 2003 р. / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки ; упоряд.: В. К. Баран, М. М. Кучерепа, М. В. Моклиця, В. І. Гребенюк. – Луцьк : ВДУ ім. Лесі Українки, 2003. – 534 с. : іл.

20. Komunizm: system – ludzie – dokumentacja : rocznik naukowy / redaktor naczelny A. Dziuba ; rada naukowa: Wołodymyr Baran, Marek Chodakiewicz, Andrzej Chojnowski. – Lublin : Libra, 2012–2024.

21. Pamięć i sprawiedliwość. Pismo Instytutu pamięci narodowej : pismo naukowe / rada programowej : J. Artiomow, W. Baran [i inni]. – Warszawa, 2009–2024.

IV. НАУКОВА ШКОЛА В. К. БАРАНА

Керівник наукової школи, наукового осередку – Баран Володимир Кіндратович, доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії України та археології Волинського національного університету імені Лесі Українки, заслужений діяч науки і техніки України, відмінник освіти України.

Напрями наукових досліджень: Новітня історія України.

Наукова школа пов'язана з розробкою проблем історії України ХХ – початку ХХІ ст., зокрема питань: суспільно-політичного, соціально-економічного, національно-культурного, церковно-релігійного життя України, насамперед другої половини ХХ ст.; політичного, господарського і духовного життя Волині та Західного Полісся новітнього часу; утвердження незалежної Української держави та суспільних трансформацій на межі ХХ–ХХІ ст.

ПРЕДСТАВНИКИ ШКОЛИ

Корнейко Алла Олександрівна – кандидат історичних наук.

Напрями наукових досліджень: Історія України ХХ століття.

Основні наукові роботи:

1. Антирелігійна кампанія кінця 50-х – початку 60-х рр. на Західній Україні // Наукові записки аспірантів : зб. наук. пр. / Акад. наук вищої школи України, Волин. Академ. Дім ; редкол.: Є. Н. Приступа [та ін.]. – Луцьк, 1997. – Вип. 3. – С. 25–30.
2. Політична структуризація західноукраїнського суспільства на етапі демократичної трансформації // Україна в умовах суспільно-політичної модернізації та соціально-економічної глобалізації : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. – Луцьк, 2013. – С. 18–21.

3. Процес десталінізації на західноукраїнських землях (1953–1964 рр.) // Науковий вісник Волинського державного університету ім. Лесі Українки. Історія / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 1997. – № 2. – С. 26–29.
4. Суспільно-політичний розвиток України в 1953–1964 рр. (на матеріалах західних областей) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України. – Львів, 1999. – 21 с. – укр.
5. Україна в 40-х – на початку 50-х років ХХ ст.: детермінанти політичного процесу // Політологічні читання ім. проф. Богдана Яроша : зб. наук. пр. / за заг. ред. В. І. Бортнікова, Я. Б. Яроша. – Луцьк, 2014. – Вип. 3. – С. 74–81.
6. Церковно-релігійна ситуація в західних областях УРСР в середині 50-х років // Науковий вісник Волинського державного університету ім. Лесі Українки. Історичні науки / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 1998. – № 1. – С. 27.

Борщевич Володимир Трохимович – доктор історичних наук.

Напрями наукових досліджень: Історія України, релігієзнавство.

Основні наукові роботи:

1. Перші роки архіпастирського служіння владики Олексія (Громадського) на Гродненщині // Роль особистості в Церкві : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (19 трав. 2016 р.) / орг. ком.: прот. В. Вакін (голов. орг. ком.) [та ін.]. – Луцьк, 2016. – С. 39–51.
2. Православна духовна верства Волині в добу радянського тоталітаризму // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: Історія // Нац. ун-т «Острозька академія». – Рівне, 2009. – Вип. 14. – С. 174–187.

3. Православне духовенство Волині у XX столітті : автореф. дис. ... д-ра іст. наук. : 07.00.01 / Борщевич Володимир Трохимович ; НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича, Ін-т народознавства. – Львів, 2011. – 38 с. – укр.

4. Родина митрополита Олексія (Громадського), роль сімейних цінностей у житті архієрея // Андріївський вісник : іст.-богослов. щоріч. журн. Рівнен. духов. семінарії Укр. православ. церкви Київ. патріархату / ред. кол.: прот. В. Лотоцький (голов. ред.) [та ін.]. – Рівне, 2014. – С. 56–61.

5. Священнича традиція родини Кульчинських: отець Володимир // Збірник навчально-методичних матеріалів і наукових статей історичного факультету / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки – Луцьк, 2007. – Вип. 13. – С. 89–94.

6. Трагедія Володимир-Волинського єпископа Мануїла (Тарнавського) // Збірник навчально-методичних матеріалів і наукових статей історичного факультету / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки – Луцьк, 2003. – Вип. 8. – С. 20–25.

7. Українська православна церква на Волині у 20–40-х рр. XX ст. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України. – Львів, 2000. – 19 с. – укр.

Філіпович Мирослава Богданівна – кандидат історичних наук, доцент.

Напрями наукових досліджень: Історія культури Волині 20–30-х років XX століття, гендерні аспекти сучасності, право, політологія.

Основні наукові роботи:

1. Луцька «Просвіта» (1918–1935 роки) : автореф. дис... канд. іст. наук : 07.00.01 / НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2002. – 23 с. – укр.

2. Луцька «Просвіта» 1918–1935 рр. : монографія / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк : Вежа, 2007. – 240 с.

3. Національний склад населення Волині у 20–30-х роках ХХ ст. як фактор україно-польських конфліктів // Актуальні проблеми розвитку суспільства: історична спадщина, реалії та виклики ХХІ століття : матеріали ІІ Міжнар. наук.-практ. конф. пам'яті В. Липинського. – Луцьк, 2004. – С. 39–42.
4. Політико-правове становище українців Волині у 1918–1939 рр. // Актуальні проблеми розвитку суспільства: історична спадщина реалії та виклики ХХІ століття : Шості читання В. Липинського. – Луцьк, 2003. – С. 79–81.
5. Українсько-польські відносини на прикладі діяльності Луцької повітової «Просвіти» в 20–30-х роках ХХ ст. // Україна у ХХ столітті: уроки, проблеми, перспективи. – Київ, 2001. – С. 168–177.

Тиский Михайло Григорович – кандидат історичних наук, доцент.

Напрямок наукових досліджень: Новітня історія України.

Основні наукові роботи:

1. Весна тривоги і націй. – Луцьк : Волин. обл. друк., 1999. – 168 с.
2. Зародження та діяльність Народного руху на Волині (1989–1990) // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки / Ін-т історії України НАН України. – Київ, 2004. – Вип. 2. – С. 461–471.
3. Історія виникнення народного руху України на Волині. – Луцьк : Ініціал, 2001. – 255 с.
4. Народний Рух України: Волинська регіональна організація на зламі 80 – 90-х років : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2005. – 20 с. – укр.
5. Регіональні особливості становлення народно-демократичної опозиції на зламі 80–90-х рр. // Політологічний вісник : зб. наук. пр. – Київ, 2008. – Вип. 33. – С. 120–127.

6. Становлення інститутів громадянського суспільства на Волині (1985–1991 рр.) // Вісник Ужгородського національного університету. Серія: Політологія, соціологія, філософія. – Ужгород, 2009. – Вип. 13. – С. 233–236.

**Моренчук Андрій Анатолійович – кандидат історичних наук, доцент
кафедри країнознавства і міжнародних відносин факультету
міжнародних відносин Волинського національного університету імені
Лесі Українки.**

Напрями наукових досліджень: Історія, релігієзнавство, міжнародні
відносини.

Основні наукові роботи:

1. Аналіз недоліків мажоритарної та змішаної виборчих систем за допомогою методики теорії ігор // Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Міжнародні відносини / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – № 20(217). – С. 29–34.

2. Освоєння арктичних територій як один із пріоритетів зовнішньої політики сучасної Канади // Актуальні проблеми міжнародних відносин і зовнішньої політики країн світу : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (11–12 жовт. 2012 р.) / за ред. В. Й. Лажніка та С. В. Федонюка. – Луцьк, 2012. – С. 81–84.

3. Причини згорання хрущовської антицерковної кампанії // Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2005. – № 6. – С. 65–69.

4. Релігійні процеси в Україні у 1953–1964 роках (на матеріалах західних областей) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 09.00.11 / Нац. ун-т «Острозька академія». – Острог, 2006. – 20 с. – укр.

5. Хрущовська лібералізація церковно-релігійного життя в Україні // Сторінки історії : зб. наук. пр. / відп. ред. Н. Ф. Гнатюк. – Київ, 2004. – Вип. 19. – С. 136–142.

6. Церква ЄХБ в умовах хрущовської антицерковної кампанії // Науковий вісник Чернівецького університету / Чернівецьк. ун-т. – Чернівці, 2003. – Вип. 163–164 : Філософія. – С. 124–127.

Сірук Наталія Михайлівна – кандидат історичних наук.

Напрямок наукових досліджень: Новітня історія України.

Основні наукові роботи:

1. «Ждановщина»: культурно-ідеологічні процеси в Україні другої половини 40-х років ХХ ст. // Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2005. – № 5. – С. 60–65.

2. Ідеологічні кампанії в українській історичній науці (друга половина 40-х – початок 50-х років ХХ ст.) // Збірник навчально-методичних матеріалів і наукових статей історичного факультету / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки – Луцьк, 2007. – № 13. – С. 139–144.

3. Політичний контроль за культурно-науковою сферою в Україні другої половини 40-х – початку 50-х років ХХ століття // Збірник навчально-методичних матеріалів і наукових статей історичного факультету / Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки – Луцьк, 2006. – № 11. – С. 112–117.

4. Політичний контроль тоталітарної держави за культурно-науковою сферою України (друга половина 40-х – початок 50-х років ХХ ст.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича, Ін-т народознавства. – Львів, 2008. – 20 с. – укр.

Токарський Василь Васильович – кандидат історичних наук, доцент.

Напрямок наукових досліджень: Новітня історія України.

Основні наукові роботи:

1. Боротьба радянських спецслужб із польським підпіллям у західних областях України в 1939–1941 рр. // Історичні студії Волинського національного університету ім. Лесі Українки / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2008. – Вип. 2. – С. 4–10.

2. Друга масова депортація із західних областей України: квітень 1940 р. // Збірник навчально-методичних матеріалів і наукових статей історичного факультету ВДУ / М-во освіти України, Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки ; [редкол.: В. К. Баран та ін.]. – Луцьк, 2008. – Вип. 14. – С. 170-175.

3. Політичні репресії в західних областях України у 1939–1941 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 20 с. – укр.

Кузьмич Ольга Миколаївна – кандидат історичних наук.

Напрямок наукових досліджень: Новітня історія України.

Основні наукові роботи:

1. Волиняни в Польщі. Трудова міграція 1991–2008 рр. – Луцьк : Волинські старожитності, 2012. – 240 с.

2. Динаміка та масштаби зовнішньої міграції робочої сили в умовах активізації євроінтеграційних процесів в Україні // Сучасна наука та освіта Волині : зб. матеріалів наук.-практ. онлайн-конф. (20 листоп. 2020 р.). – Луцьк, 2020. – С. 65–67.

3. Особливості соціальної адаптації українських трудових мігрантів у Республіці Польща // Wspolczesny rynek pracy wobec wyzwań XXI wieku. – Kolin, 2013. – S. 81–91.

Павлович Олена Валеріївна – кандидат історичних наук.

Напрямок наукових досліджень: Новітня історія України.

Основні наукові роботи:

1. Культурне життя в західних областях України у 1939–1941 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – 20 с. – укр.
2. Перебудова шкільної освіти в західних областях України: 1939–1940 рр. // Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – Вип. 1. – С. 89–94.
3. Передумови радянзації культури в західних областях України: 1939–1940 рр. // Історичні студії Волинського національного університету ім. Лесі Українки / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – Вип. 1. – С. 109–114.
4. Радянська Львівська університетська шляхетська і методи (1939–1941 рр.) // Історичні студії Волинського національного університету ім. Лесі Українки / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – Вип. 7. – С. 76–81.
5. Реорганізація та розвиток освіти у Волинській області в 1939–1941 рр. // Волинь очима молодих науковців: минуле, сучасне, майбутнє : матеріали II Міжнар. практ. конф. аспірантів та студентів. – Луцьк, 2008. – Т. 1. – С. 197–199.

Савицька Ілона Сергіївна – кандидат історичних наук.

Напрямок наукових досліджень: Новітня історія України.

Основні наукові роботи:

1. Внесок українських істориків у дослідження питань з історії радянського повсякдення // Роль суспільних наук у процесі розвитку суспільства в умовах сьогодення : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (11–12 жовт. 2013 р.). – Дніпропетровськ, 2013. – С. 35–40.

2. Добробут українських громадян у 1964–1985 рр. // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету / Запоріз. нац. ун-т. – Запоріжжя, 2014. – Вип. XXXVIII. – С. 242–247.
3. Культура вільного часу населення України у контексті дослідження повсякденності (1964–1985 роки) // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки / Черкас. ун-т. – Черкаси, 2013. – № 29(282). – С. 68–72.
4. Особливості релігійної ситуації на території України в 1964–1985 рр. // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / ред. кол. : В. А. Смолій, О. І. Гуржій, А. Г. Морозов та ін. – Черкаси, 2014. – Вип. 7. – С. 332–335.
5. Повсякденне життя населення України у 1964-1985 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Гусак Дарія Григорівна – кандидат історичних наук.

Напрямок наукових досліджень: Новітня історія України.

Основні наукові роботи:

1. Реформування системи управління сільським господарством у Волинській області (1965–1985 рр.) // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету / Запоріз. нац. ун-т. – Запоріжжя, 2014. – Вип. XXXIX. – С. 176–180.
2. Розвиток економіки Волинської області в другій половині 60-х – першій половині 80-х років XX століття : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.
3. Розвиток машинобудування у Волинській області (друга половина 1960-х – перша половина 1980 рр.) // Матеріали VI Волинської всеукраїнської історико-краєзнавчої конференції (15–16 листоп. 2013 р.). – Житомир, 2013. – С. 152–154.

4. Розвиток паливної промисловості на Волині // Актуальні проблеми соціально-гуманітарних наук : матеріали II Всеукр. наук. конф. (29–30 листоп. 2013 р.). – Дніпропетровськ, 2013. – С. 22–24.

5. Розвиток сфери виробничого обслуговування сільського господарства Волинської області в 1965–1985 рр. // Історичні студії Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2013. – Вип. 9–10. – С. 121–126.

6. Розвиток цукрової промисловості у Волинській області (друга половина 1960-х – перша половина 1980-х рр.) // Історичні студії Волинського національного університету ім. Лесі Українки / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – Вип. 2. – С. 71–79.

Зек Богдан Миколайович – кандидат історичних наук, провідний науковий співробітник Волинського краєзнавчого музею.

Напрямок наукових досліджень: Новітня історія України.

Основні наукові роботи:

1. Волинський краєзнавчий музей в умовах нацистської окупації (1941–1944 рр.) // Боротьба за Україну 1943–1944 рр.: влада, збройні сили, суспільство : зб. наук. пр. / відп. ред. О. Є Лисенко. – Київ, 2014. – С. 334–342.

2. Луцьк у перші дні німецько-радянської війни (22–25 червня 1941 р.) // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету / Запорізь. нац. ун-т. – Запоріжжя, 2014. – Вип. XXXVIII. – С. 180–184.

3. Освітні заклади і навчання в Луцьку у 1941–1944 рр. // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Серія: Історія / за заг. ред. І. С. Зуляка. – Тернопіль, 2015. – Вип. 1, ч. 3. – С. 209–214.

4. Особовий склад української допоміжної поліції Луцька у 1941–1944 рр. // Історичні студії Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2013. – Вип. 9–10. – С. 105–111.

5. Українська допоміжна адміністрація Луцька у роки нацистської окупації // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. Рівнен. держ. гуманітар. ун-ту. – Рівне, 2014. – Вип. 25. – С. 157–160.

Велінець Юрій Іванович – доктор філософії в галузі історії

(Ph. D. in History)

Напрямок наукових досліджень: Історія вугільної промисловості у Волинській області в радянський час, історія населених пунктів Волинської області, просопографічні дослідження.

Основні наукові праці:

1. Житлово-комунальні умови життя волинських шахтарів в 50-ті рр. XX ст. // Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія «Історичні науки» / Таврійс. нац. ун-т ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2019. – Т. 30(69), № 1. – С. 6–10.

2. Повсякденне життя радянських гірників у 50-х – початку 90-х років XX століття (на прикладі Волинської області УРСР) // Evropský filozofický a historický diskurz. – Praha, 2020. – Svazek 6 (Vydání 3). – С. 12–24.

3. Промислово-економічне та соціальне значення вугледобувної промисловості у Волинській області в 50–70-х рр. XX ст. // Гілея: науковий вісник. Історичні науки : зб. наук. пр. / Укр. держ. ун-т ім. М. Драгоманова. – Київ, 2020. – Вип. 154(№ 3). – С. 13–18.

4. Профспілкова організація та громадська діяльність волинських шахтарів у 50-х – на початку 90-х рр. XX ст. // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні відносини» / Ужгород. нац. ун-т. – Ужгород, 2019. – № 5. – С. 13–22.

5. Розбудова вугільної промисловості та перші шахтарські колективи у Волинській області у 50-х рр. XX ст. // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні відносини» / Ужгород. нац. ун-т. – Ужгород, 2018. – № 3. – С. 29–35.

6. Страйки шахтарів Волинської області в контексті загальносоюзного шахтарського страйкового руху 1989–1991 рр. // Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія «Історичні науки» / Таврійс. нац. ун-т ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2018. – Т. 29(68), № 4. – С. 1–9.

7. Трансформаційні процеси у системі управління Львівсько-Волинського кам'яновугільного басейну в другій половині 40-х – початку 90-х років XX ст. // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія «Історичні науки» / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – № 6(379). – С. 80–85.

Левенець Олександр Миколайович - доктор філософії в галузі історії
(Ph.D. in History)

Напрямок наукових досліджень: Історія освіти і науки у Волинській області в
радянський час.

Основні наукові праці:

1. Елементи радянської комуністичної ідеології і пропаганди в шкільних підручниках з іноземних мов у середині 60-х – 80-х рр. XX ст. (на матеріалах Волинської області) // Гілея: науковий вісник. Історичні науки : зб. наук. пр. / Укр. держ. ун-т ім. М. Драгоманова. – Київ, 2019. – Вип. 145(6). – С. 88–93.

2. Луцький період науково-дослідної та педагогічної діяльності лінгвіста-етрусколога Олексія Харсекіна (1974–1985 рр.) // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні відносини» / Ужгород. нац. ун-т. – Ужгород, 2019. – № 5. – С. 196–204.

3. Навчання студентів з Узбекистану в Луцькому державному педагогічному інституті імені Лесі Українки у 1966–1972 рр.: особливості навчально-виховного та асиміляторського процесів // *Evropský filozofický a historický diskurz*. – Praha, 2021. – Svazek 7.1 vedání. – S. 15–24.

4. Середня медична освіта у Волинській області в 1964–1975 рр. // Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія «Історичні науки» / Таврійс. нац. ун-т ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2020. – Т. 31(70), № 1. – С. 18–26.

5. Явище сексотства в закладах освіти Волинської області в середині 60-х – першій половині 80-х років ХХ ст. // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Історія. Філософія. Політологія» / Міжнар. гуманітар. ун-т. – Одеса, 2020. – № 19. – С. 21–25.

Алфавітний покажчик назв праць

Аграрна політика компартійно-радянського керівництва 15

Антицерковна кампанія на Україні в період хрущовської «відлиги» 43

Боротьба радянських органів державної безпеки з «антирадянськими елементами»: 1934–1941 рр. 82

Боротьба сталінського режиму з українським підпіллям на Волині і в Східній Галичині: 1939–1941 рр. 23

Відбудова економіки України: перші кроки 70

Військово-чекістські операції НКВС проти українського підпілля в Західній Україні: 1939–1941 рр. 92

Віктору Пантелеймоновичу Колеснику – 70 71

«Відлига» в культурному житті УРСР на зламі 50–60-х рр. 65

Влада і церква: з історії взаємин у 1945–1965 роках 52

Всеросійська надзвичайна комісія: початок діяльності (грудень 1917 р. – липень 1918 р.) 85

Депортації 1940–1941 рр. з Волині та Східної Галичини 22

Депортація 1944 року з Криму в світлі архівних джерел 53

Десталінізація в Україні: перші спроби 54

Децентралізація управління промисловістю в Україні у 1957–1965 рр. 60

До історії церковно-релігійного життя в Україні у 1940–1950-х рр. 61

До питання про кризу постачання в СРСР у 1938–1941 рр.: за документами Російського державного архіву соціально-політичної історії 97

Запровадження сталінських репресій на західних українських землях: 1939–1941 рр. 27

Західна Україна в 1939-1941 рр. : огляд історіографії та архівних джерел 87

«Зачистка»: політичної репресії в західних областях України у 1939–1941 рр. 7

Ідеологічний контроль на Україні в умовах тоталітаризму (40–50-ті рр.) 49

Ідеологічний контроль сталінського режиму за інтелігенцією в Українській РСР: 1945–1953 рр. 95

Інтелектуальна історія українського інтегрального націоналізму 100

Історичний шлях «Просвіти» 66

Історія України нової доби 44

Історія України: 1945–1953 рр. 5

Історія України 1945–1991 рр. 8

Історія української державності 67

Каральна діяльність радянських органів державної безпеки щодо «антирадянських елементів»: 1934–1941 рр. 83

Криза постачання в Західній Україні: 1939–1940 рр. 74

Крим: 1944 рік (Архівні джерела про депортацію) 45
Культурне життя в Україні. Західні землі: документи і матеріали. Т. 1. 1939–1953 55
Культурне життя в Україні (60-ті – початок 80-х рр.) 50

Література та мистецтво України в період «застою» 58
Літо 1941 року в Україні: за документами НКДБ УРСР 28,30
Літопис нескореної України. 46

Нарис історії України 1945–1953 рр. 9
Національна політика сталінського режиму в Західній Україні у 1939–1941 роках 39

Оперативна й слідча діяльність органів НКВС щодо «антирадянських елементів»: 1934–1941 рр. 84
Органи НКВС як інструмент сталінських репресій у західних областях України (вересень–грудень 1939 р.) 91
Особливості національної політики радянської влади в західних областях України в 1939–1941 рр. 88

Пекуча правда історії: документи ГДА СБ України про діяльність радянських органів державної безпеки у 1939–1941 рр. 75,80
Переслідування релігії та церкви в Західній Україні: 1939–1941 рр. 93
Переустрій господарства західних областей України: 1939–1941 рр. 77
Поглиблення кризи колгоспного ладу 16
Політика ідентичності і пам'яті в Україні. Дискусія 35
Політична ностальгія і пошуки реального минулого 20
Початок хрущовської «відлиги» в Україні 56
Правляча верхівка в Україні 62
Православна і греко-католицька церкви в Західній Україні: 1939–1941 рр. 96
Приєднання Північної Буковини і частини Бессарабії до УРСР 73
Проблеми соціально-економічного розвитку України 1943–1945 рр. 72

Радянізація 78
Радянське минуле: стереотипи історичної пам'яті 24
Радянський тоталітаризм: ґене́за та функціонування 98
Радянський тоталітаризм: 1917–1991 рр. 89
Релігія і церква в Україні в 1950–1960-х рр. 57
Репресії сталінського режиму щодо Римсько-католицької церкви на Волині і в Східній Галичині у 1939–1941 рр. 37
[Рецензія] 101
Розвиток промисловості України в 1944–1950 рр. 79

Слово про книгу 68

Соціально-економічні процеси у західному регіоні УРСР у 1964 – 1991 роках 102

Спроба реформ 12,13

Сталінський режим проти національного руху опору: радянські органи державної безпеки в боротьбі з національним підпіллям (1939–1941) 94

Сталінські депортації в 1940–1941 рр. в історичній пам'яті українського народу 21

Стан торгівлі в західних областях України у 1939–1941 рр. 76

Стан торгівлі, споживання і побут населення 25

Становище Української греко-католицької церкви в Західній Україні у другій половині 1940-х рр. 31

Створення та діяльність радянських органів безпеки. Управління НКВС на Волині (1939–1941 рр.) 19

Суспільно-політичні процеси в Україні у 1985–1991 рр. 81

Теорія тоталітаризму: ґенеза і сутність 59

Тестові завдання для вступників. Історія 63

У боротьбі за українську державність: 1917–1991 рр. 90

Україна в добу Хрущова 14,17

Україна в 1939–1941 рр.: влада і суспільство 99

Україна в умовах системної кризи (1946-1980 рр.) 3

Україна: воєнне літо 1941 року 86

Україна: західні землі: 1939–1941 рр. 6

Україна: новітня історія (1945-1991 рр.) 4

Україна післявоєнна: проблеми радянського повсякдення 29

Україна після Сталіна: Нарис історії 1953–1985 рр. 1

Україна 1950–1960-х рр.: еволюція тоталітарної системи 2

Україна у першому повоєнному десятилітті (1946–1955 рр.) 18

Українська державність: віхи історії (до 10-річчя незалежності України) 69

Українці та поляки в умовах сталінських репресій на західних землях України (1939–1953) 26

Формування національної свідомості в процесі викладання історії України 47

Хрущовська «відлига» 48

Хрущовська «відлига» (1953-1964) 10,11

Цензура в системі тоталітаризму 51

Цензура та ідеологічний контроль в Україні (1946–1960-ті роки) 64

Dziesięć lat wolności. Rozmowa polskich i ukraińskich historyków 32

Polityka narodowościowa stalinowskiego reżimu na Zachodniej Ukrainie w latach 1939–1941 40

Polityka tożsamości i pamięci na Ukrainie. Dyskusja 36

Przekształcenia ekonomiczne na Ukrainie Zachodniej w latach 1939–1941 34

Radzieckie organy Bezpieczeństwa Państwowego na Ukrainie: czerwiec–grudzień 1941 roku. Zarys problematyki 42

Sądownictwo radzieckie na Wołyniu i w Galicji Wschodniej w latach 1939–1941 41

Technologia represji politycznych NKWD w latach 1939–1941 38

Zachodnia Ukraina – początek sowietyzacji (wrzesień-grudzień 1939). Spojrzenie historyka ukraińskiego 33

Іменний покажчик співавторів

Буравський О. А. 81

Даниленко Василь М. 75, 80

Даниленко Віктор М. 3, 15, 16, 65

Кучерепа М. М. 78,101

Литвин М. Р. 26

Павлючик Ф. П. 19

Сорока Ю. 27

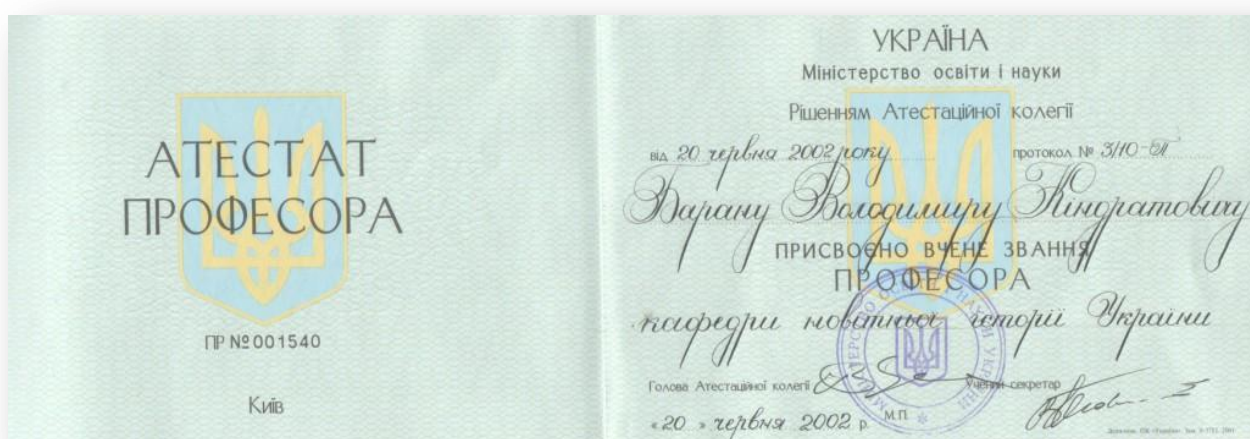
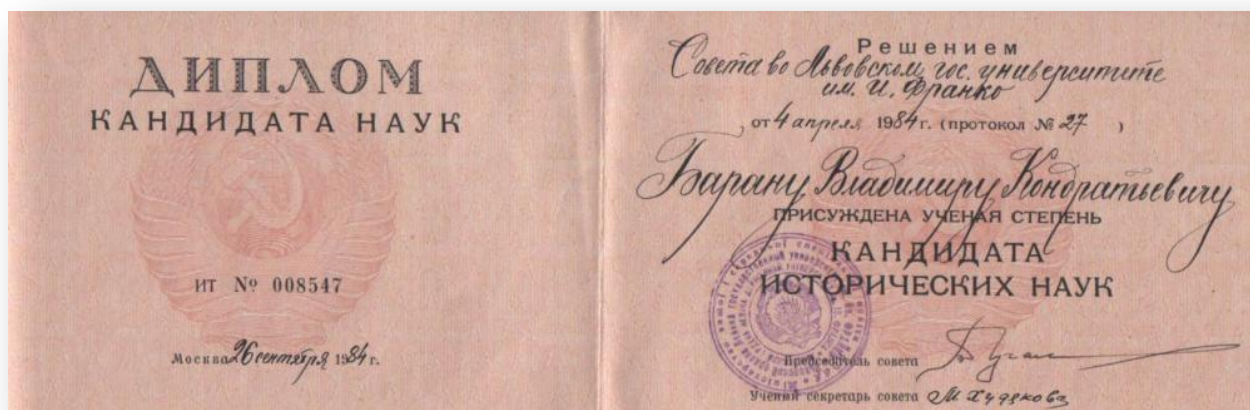
Токарський В. В. (Tokarski W.) 6, 7, 19, 27, 41

Фіщук С. 29

Франчук Є. І. 58, 61

НАУКОВІ СТУПЕНІ І ВЧЕНІ ЗВАННЯ

ФОТОМИТТЄВОСТІ ЖИТТЄВОГО ШЛЯХУ

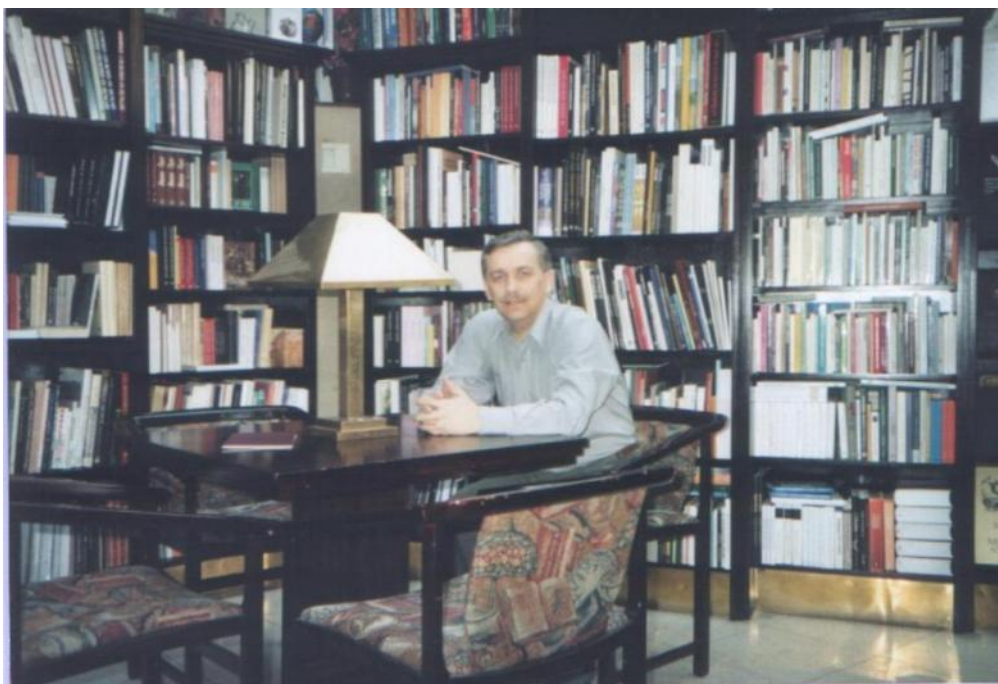

Фотопортрет

З дружиною Орисею Франківною в м. Берестечко

У робочому кабінеті

Вручення нагороди Луцької міської ради

З професорами Ю. І. Шаповалом і С. В. Кульчицьким

На засіданні Вченої ради університету

З колегами із гуманітарного відділу університету

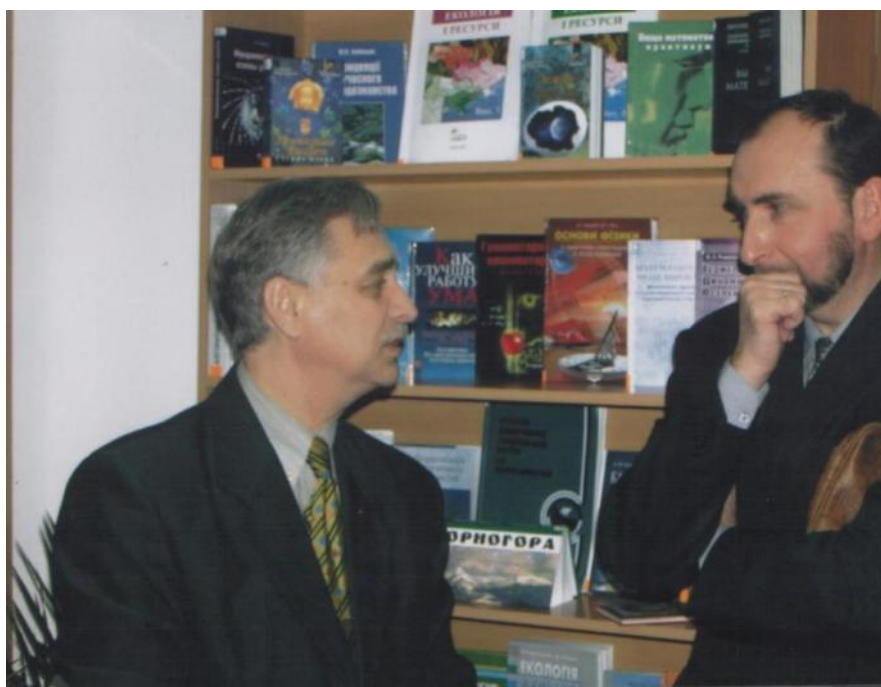
З професором Григорієм Мотикою

З доцентом В. О. Кудем

На міжнародній конференції у Варшаві з професорами
С. В. Кульчицьким і Ю. Ю. Сливкою

З керівником редакційно-видавничого відділу університету
В. І. Гребенюком

На читацькій конференції в бібліотеці університету

З І. М. Констанкевич, І. Ф. Драчем, М. В. Мірченком

З колегами та групою Волинського народного хору

З І. Ф. Драчем і М. Г. Жулинським

З професором Л. О. Зашкільняком на конференції в
Будапешті, Угорщина

З професором С. В. Гаврилюк

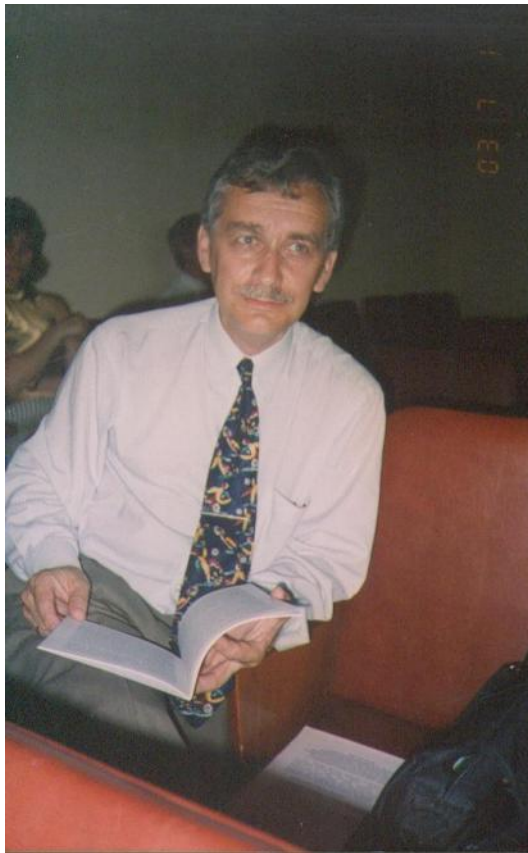
Колектив кафедри нової та новітньої історії України

На конференції в Гданську, Польща

З дітьми у Римі, Італія

У м. Пйотркуві-Трибунальському, Республіка Польща

На міжнародній науковій конференції

З кінорежисером М. П. Мащенком і журналістом,
громадським діячем А. І. Бондарчуком

На засіданні спеціалізованої вченої ради в Інституті
українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України

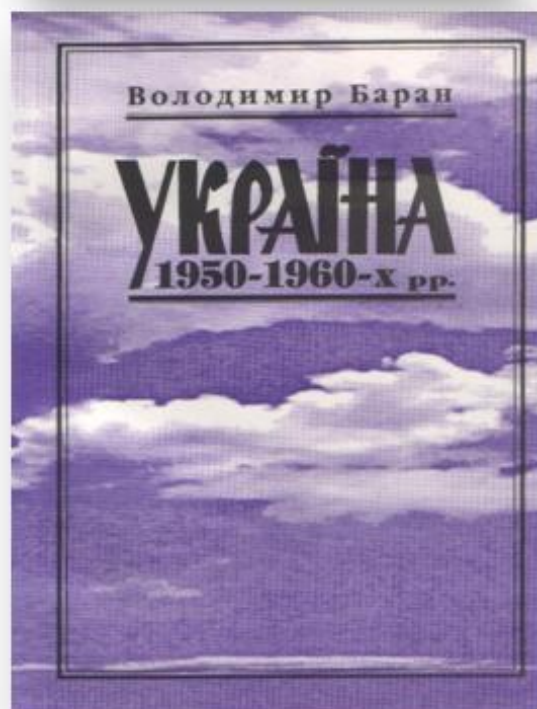
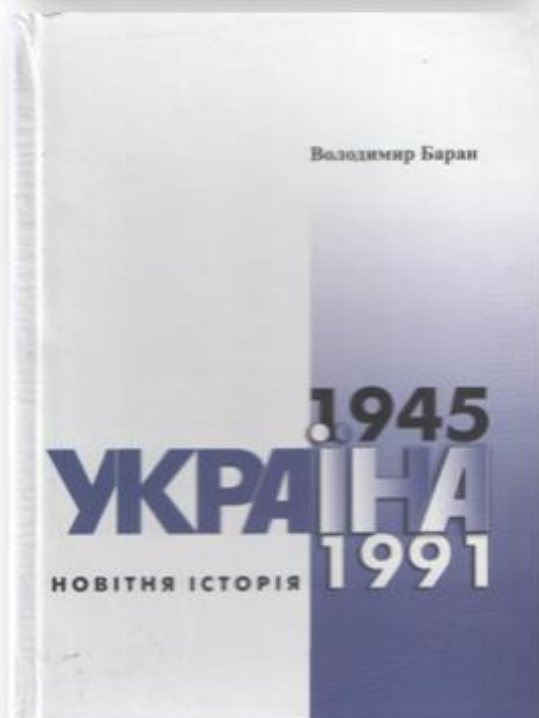

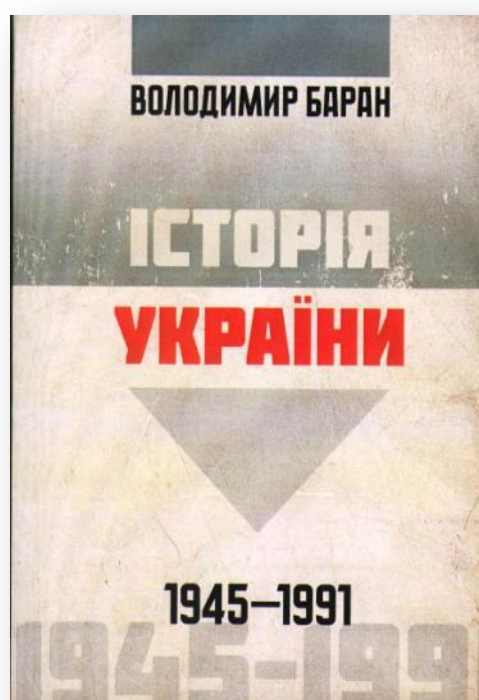
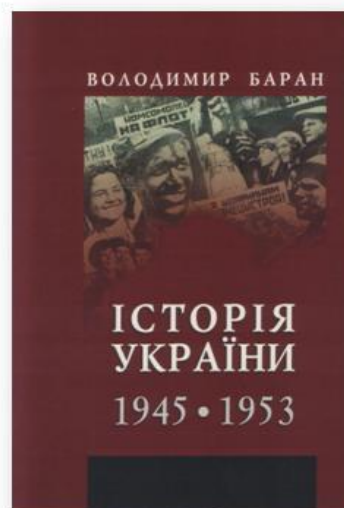
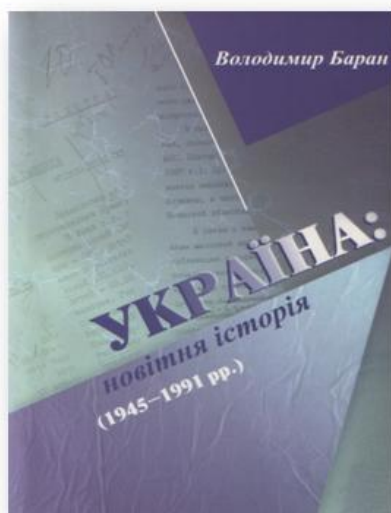
З академіком Я. Д. Ісаєвичем і професором М. Р. Литвином

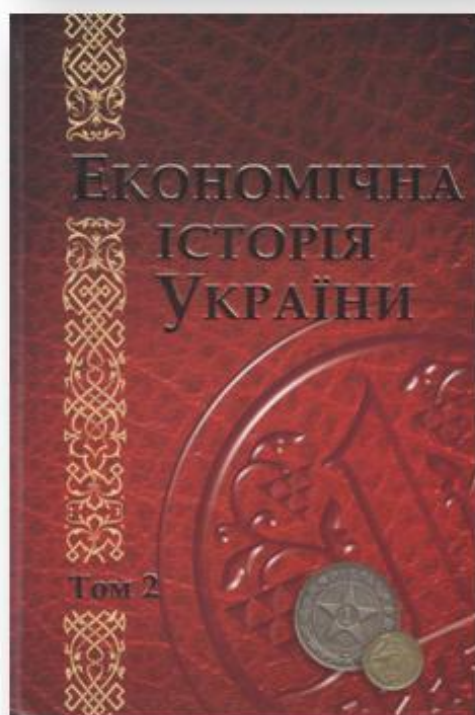
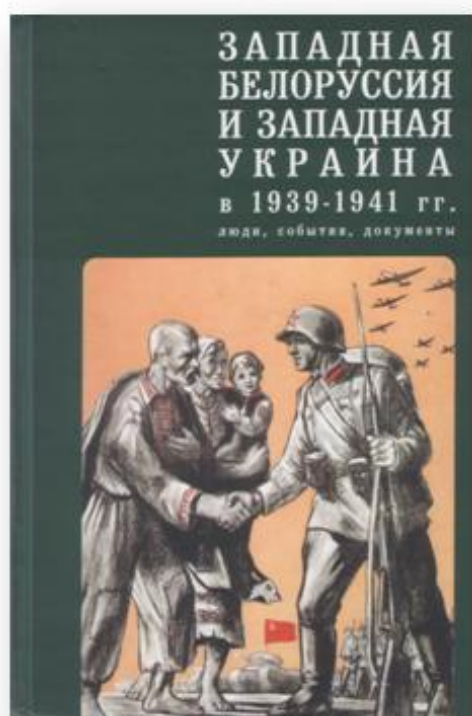
Вручення відзнаки ректором університету І. Д. Олексюком

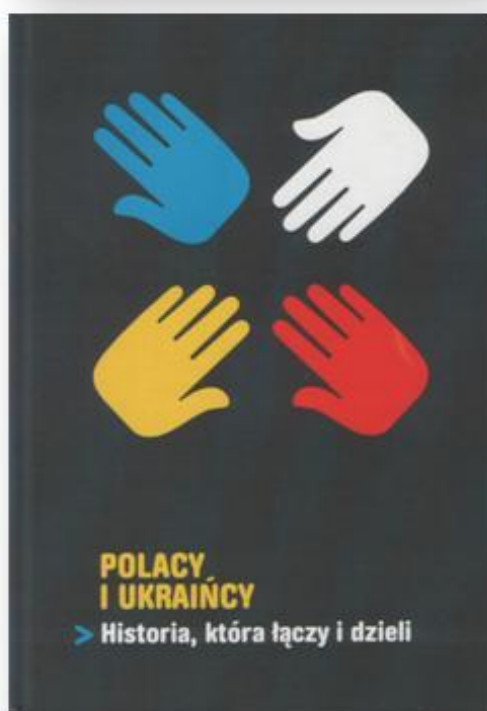
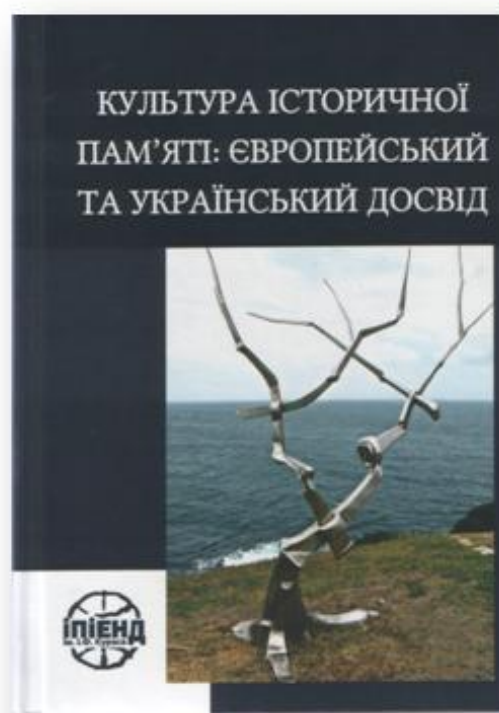
НАУКОВІ РОБОТИ

Художні твори

